

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 5. V Celovcu 15. maja 1883. XXXII. tečaj.

Pridiga za II. pobinkošno nedeljo.

(Od gorečih želja do sv. obhajila.)

„Neki človek je napravil veliko večerjo
in jih je veliko veliko povabil.“
(Luk. 14, 16.)

Vvod.

Večerja, od katere nam sv. evangelje pripoveduje, je podoba tiste presvete večerje, katero je Jezus Kristus zadnji dan pred svojim trpljenjem postavil, in h kateri je povabil vse, ki so v naročji katoliške cerkve rojeni in na ime Boga Očeta in Sina in sv. Duha kerščeni. Ali zakaj na to večerjo povabljenih tako malo pride? In če tudi pridejo, zakaj jim ta sv. jed tako malo tekne? Zakaj ni nobenega sadu, nobene koristi pri njih videti? Samo zato ne, ker do te nebeške gostije nimajo nobenega poželenja, dasiravno je to silno potrebno. Kakor je naš Gospod in Zveličar želno želel, zadnjo-krat na zemlji s svojimi apostelji večerjati, ko je namreč namenjen bil, zakrament sv. rešnjega telesa postaviti, tako tudi od nas zahteva, da bi s prav gorečimi željami k sv. Obhajilu pristopili. In ravno to pomanjkanje serčnih želj je vzrok, da večidel kristjani nobenega sadu od tega sv. zakramenta ne dobijo in ne prejmejo nobenih gnad, katere so jim obljubljene. Oni k sv. obhajilu pristopijo tako mlačni, tako prisiljeni, da se jim na obrazu vidi, da bi šli rajši derv sekat, kakor usmiljenega Jezusa v svoje serce prejemati.

Pokazati vam torej hočem, kako veliko poželenje mora kristjan
Slov. Prijatelj.

v svojem sercu imeti in kako živo mora hrepeneti, da bi v sv. Obhajilu meso in kri svojega Boga prejel. Rečem torej:

Če hočemo od sv. obhajila kaj dobička prejeti, moramo presveto rešnje Telo z resničnimi željami prejeti v I. delu. Resnične želje pa moramo zato imeti, ker so s tem sv. zakramentom velike gnade sklenjene, v II. delu.

Poprej pa še vas prosim za kratko poterpjenje.

I. del.

Studenec ima jednako vodo za vsakega človeka, vendar tisti, ki z večim poželenjem pije, prejme več dobrote, kdor pa z manjšo žejo pije, tudi manj ohlajenja v sebi čuti; ravno tako tudi Bog pri sv. Obhajilu svoje gnade deli. Če z veliko željo in serčno gorečnostjo pristopimo, Bog tudi z velikimi in obilnimi gnadami našo dušo napolni, če pa le malo ali nobenega poželenja nimamo, tudi le malo ali nobega dušnega sadu ne zadobimo. Kristus je zato to sv. skrivnost v podobi kruha postavil, da bi nas podučil, da moramo po tem zakramentu take želje imeti, kakor lačen človek po kruhu. In ta kruh, pravi sv. Avguštin, zahteva znotrajno lakoto naše duše. — Prav lačen človek ne mara za nič drugega, kakor za jesti. Sladko spanje, prijetna družba, lepa muzika, vse sladkosti in nečimernosti sveta njega ne razveselijo tako, kakor en kos kruha, katerega mu podelimo. Ravno tako tudi duša, ktera je lačna mesa Jezusa Kristusa in žejna njegove kervi, nad tem nebeškim kruhom veliko več vesolja najde, kakor nad vsemi lepotijami celega sveta; pri mizi Gospodovi se stokrat bolj veseli, kakor pri vseh ženitninah in razuzdanih dobrih voljah, in nobenega dneva ne šteje za tako srečnega kakor tistega, ko ga Gospod h kosilu povabi.

Lačen človek občuti, da njegove moči pešajo in zavoljo pomanjkanja jedi ves oterpnen postane; tako tudi duša, ki je po tej duhovni hrani lačna, velik nepokoj v svojem sercu občuti in zmiraj bolj mlačna in merzla postaja; ona precej spozna, da jej nečesa manjka, če dolgo časa te nebeške jedi ne zavžije. Vi pa po enkrat ali dvakrat v letu k sv. obhajilu pristopite, in vendar nič ne občutite, da vam nekaj manjka, namreč božja ljubezen, brez katere ni nobenega zveličanja; zakaj vi v grešnem spanji pokopani ležite in se ne bote prej zbudili, kakor takrat, ko bo božja jeza nad vami zagermela in vas pred strašno sodbo poklicala.

Lačen človek ne je samo zato, ker druge vidi, ker je že taka navada, ampak le zato, da bi svoje življenje ohranil in se pred smertjo obvaroval. Ravno tako tudi pravi kristjan k sv. obhajilu ne gre zato, ker vidi, da tudi drugi gredo, ali ker je že stara navada, v adventi in o veliki noči k spovedi in k sv. obhajilu iti, ampak le zato, da bi našel in prejel tolažbo v svoji revščini, moč

v svoji slabosti, hladilo v svojih nadlogah in luč v svoji temoti; le zato gre k sv. obhajilu, da bi skušnjave ložej premagoval, in da bi pokazal, da ne porajta na ljudi, ki ga zavoljo njegove pobožnosti preganjajo in zasmehujejo.

To se pravi mesa in kervi Jezusa Jezusa Kristusa lačen biti, to se pravi nebeško mano z gorečim poželenjem uživati. Ako Kristus v nas ne najde take lakote, nas tudi s svojimi milostmi ne bo nasitil. Kakor je po besedah sv. Avguština ljudi še le potem čudežno nasitil, ko so ga bili že tri dni poslušali in lačni postali, tako tudi naše duše le takrat nasiti, kedar z veliko lakoto in z resničnimi željami k mizi Gospodovi pristopimo.

Zato se ni čuditi, da ljudje po prejetem sv. obhajilu ravno tisti zastarani grešniki ostanejo, kakor so bili poprej, in da nobenega poboljšanja ni nad njimi videti, ker do tega najsvetejšega zakramenta nobenega veselja nimajo. Koliko je takih, ki se že cele tedne poprej bojijo tistega časa, ko bodo spet morali iti k spovedi in k sv. obhajilu in že takrat bi radi kaj plačali, ko jim ne bi bilo treba iti. In če k spovedi grejo, se večidel tako pripravijo, da se Bogu usmili. S tremi, štirimi besedami je vsa njihova spoved opravljena, in o spovedniku želijo, da bi bil gluhi in mutasti, da ne bi nič slišal in nič govoril, nauka ne potrebujejo nobenega, ga tudi ne ubogajo, ampak le to zahtevajo, da bi se križ čez nje naredil, in tako, pravi sv. Ciprijan, ko jim še ostudnost iz gerla smerdi, ko še skoraj nesramne besede med zobmi prežvekujejo, se nad Telo Gospodovo spravijo in deležni storé nesreče Judeža izdajavca.

Domov gredó potem polni veselja, da so za eno leto spet opravili, in v dveh, treh dnevih so spet stari preklinjevalci, stari nečistniki, stari pijanci; in to vsled tega, ker prisiljeni in neradi k sv. obhajilu hodijo. Resnično vam povem, govori Jezus, nobeden teh povabljenih ne bo moje večerje okusil. — Nikar se tedaj ne izgovarjamo, z veseljem in večkrat angeljski kruh uživajmo in vse bomo dobili, karkoli bomo želeli. To vam bom pa pokazal v

II. delu.

Od kod vendar pride, ljubi moji kristjani, da vi nobenega poželenja do sv. zakramentov nimate? Ko bi vi tako popolnoma in tako srečni bili, da nobene reči ne bi potrebovali, ne bi se čudil, da našega opominjevanja ne ubogate in si našega nauka k serci ne vzamete. Ali ker ste od vseh strani z revščino in s tisučnimi revami obdani, in drugod pomoči ne najdete, kakor v zakramentu sv. rešnjega telesa, zato se ne morem zadosti čuditi, da to močno jed tako neradi, tako redko živite.

Poglejmo ali na levo ali na desno, povsod bomo zadosti nadlog videli. V naših persih gospoduje hudo nagnenje in nas z vso močjo v greh napeljuje; v naših žilah teče spačena kri in po prepovedanem

veselju hrepeni, in okoli nas je vse polno pohujšanja, slabih priložnosti in brez števila drugih nevarnosti. — Če pogledamo svoje truplo in časno življenje, vidimo, da smo boleznim podverženi, da nismo nobeno uro pred smertjo varni in komaj da eni nesreči uideмо, nas že druga morebiti še hujša čaka; v mladosti smo polni praznega upanja in neumnih misli ter si sami grenke ure delamo; nekateri mislijo, da si bodo svoj stan v zakonu kaj zboljšali, pa se skoro vselej grozno opečejo. Če na večnost pomislimo, se moramo zmiraj bati in tresti, da ne bi bili vekomaj pogubljeni. In kje bomo v vseh teh nadlogah pomoč in tolažbo našli, če ne v sv. obhajilu, zakaj to je studenec in vir vseh milosti. Zato pravi sv. Hieronim: Pri sv. večerji nam je Bog vse; ta nebeški kruh pomaga naši duši, našemu truplu in nas še v večnosti srečne stori.

Če nas slabe želje premagujejo in grešne skušnjave nadlegujejo, našli bomo v tej sv. hrani mir in pokoj. Jezus Kristus, ki se v sv. obhajilu znami sklene, reče nam, kakor je nekda j svojim učencem rekel: Zakaj se bojite, ker sem jes pri vas? Huda nagnenja naj vas vlečejo, kakor hočejo, in skušnjave naj vam žugajo, kolikor morejo, če bote mene, svojega Boga pri sebi imeli, nimate se celo ničesa bati. „Z užitjem tega sv. zakramenta, pravi cerkveni učenik sv. Lovrene Justinijan, vtihne sovraštvo, končajo se zdražbe, greh začnemo sovražiti, sramožljivost ljubiti, posvetno zaničujemo in vsi bomo kakor novorojeni.“

Če ste bolni ali vas kaka časna nesreča doleti, tukaj bote tolažbo in pomoč našli, saj on sam pravi: „Vsi, ki ste žalostni in z nadlogami obloženi, pridite k meni, jes vas bom potolažil.“ In kakor strupeno jabelko v paradiži ni le samo na duši, ampak tudi na truplu škodovalo tako tudi ta presveta večerja ne le samo dušo ampak tudi truplo blagoslovi in razveseli. Sv. Janez Krizostom pravi: Če so tisti, ki so se polni zaupanja roba Jezusovega oblačila doteknili, zdravi postali, koliko bolj gotovo bodo še le tisti svoje zdravje dosegli, kateri njega celega v svoje serce sprejmejo.

In naposled je sv. obhajilo zastava večnega zveličanja. Če mi večkrat in po vrednem svojega Boga v svojem sercu sprejmemo, že s tem zadobimo pravico, da bo nas enkrat v nebеса vzel; in če pogostoma s svetim poželenjem do njega svoje serce očistimo in njemu prostor naredimo, bode nas pri naši smerti k sebi poklical in rekel: „Pridite ljubljени moji! zato ker ste tolikokrat in po vrednem me v svoje serce sprejeli, vas hočem v nebеса vzeti, kjer sem vam večno plačilo pripravil.

Vidite, če tako obilne in velike milosti iz pogostega sv. obhajila prejmemo, zakaj pa se mu tako odtegujemo in nobega veselja do njega nimamo? Izgovarjali se bote, kakor povabljeni gostje v sv. evangelju ter reki, da imate od jutra do večera preveliko posvetnih skerbi, ki vam ne pripustijo moliti, še manj pa k spovedi in sv. obhajilu hoditi. O človek! ki tako govoriš, kako nehvaležno

ravnaš. Bog tebi daje dneve in noči, zdravje, življenje in vse, ti pa ne bi imel nekoliko časa njemu služiti? Ti ne bi imel vsak teden enega dneva ali vsako nedeljo eno uro, službo božjo vredno opraviti in za svojo dušo prav poskerbeti? Obiskala te bo huda bolezen, prišla bo smert in ne bo porajtala tvojih izgovorov. Tudi tebe zadeva, kar je usmiljeni Jezus nekdaž Marti rekel: „Marta, Marta! skerbna si in si veliko prizadevaš, pa samo eno je najbolj potrebno.“

In slednjič vas opominjam z besedami sv. pisma: Če vas bo kakošen kralj k mizi povabil, dobro glejte, kakošne jedi vam bo na mizo postavil. Ko ste pa k mizi kralja vseh kraljev povabljeni, še bolj glejte, kakošna dragocena jed je pred vas postavljena; namreč sam Jezus Kristus, njegovo meso in njegova kri, njegovo telo in njegova duša. Ali ne bi bilo kazni vredno, ko se ne bi hoteli te velike gnade pogosto deležni storiti?

Pa vi porečete: „Vem, da bi dobro bilo, ko bile mogel tako storiti in živeti, kakor v pridigah slišim.“ Oh ljubi moji! povejte mi vendar eno reč, katero vas mi učimo in je vi ne bi mogli storiti. Le verjemite mi, da z božjo gnado lahko vse storite, kar vas učimo; zakaj mi vam nikoli več ne nalagamo, kakor toliko, kolikor morete prenašati. Zakaj se tedaj ne bi mogli večkrat k mizi Gospodovi približati? Ali je to nemogoče? Vi sicer vsakoverstne izgovore delate, ali vsi vam ne bodo nič pomagali, kakor ste v današnjem sv. evangelju slišali. Nobeden povabljenih ni večerje pokusil in nobeden teh se tudi v nebesih ne bo veselil. Amen.

Pridiga za III. pobinkošno nedeljo.

(Od božjega usmiljenja.)

„Tako vam povem, bo veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori.“

(Luk. 15, 10.)

V v o d.

Grešnik, ki v svojih hudobijah mirno spiš, ne vidiš peklenškega brezdna, v katerega boš skoro padel, ne zagledaš strašnega ognja, v katerem boš vekomaj gorel, ne slišiš božjega glasa, ki te po svojih namestnikih k pokori kliče in opominja; kaj ti pač pravi tvoje sprideno serce, ko si danes tako veselo povest iz Jezusovih ust slišal? — Grešnica, ki svojemu hudemu nagnenju vse privoliš in svojemu zapeljivcu nič ne odrečeš, ki se nobene sramote

ne bojiš ne na tem, ne na unem svetu, ali se tvoje serce nič ne vname od ljubezni do tvojega tako ljubeznjivega Zveličarja? Devet in devetdeset pridnih in ubogljivih ovc je zapustil, da bi tebe zgubljeno in nepokorno ovco našel in dobil, ti pa pred njim bežiš in imaš tovaršijo z derečimi volkovi, ki so tvojo nedolžnost raztergali in tvojo dušo umorili; po mlakah in lužah se valjaš, se smeješ in norčuješ, njega zaničuješ; od nog do glave si vsa omadeževana, na truplu in na duši vsa umazana, pa on na vse to ne porajta, samo dovoli mu, in on te bo rad v svoje naročje vzel, k svoji čredi nesel in veliko veselje nad teboj imel. — In če te grozna trobenta sodnjega dneva ne zbudi, če strah pred večnim ognjem tvojega ledenega serca ne ogreje, naj te vsaj ljubezen tvojega Boga, naj te njegovo usmiljenje, njegove prošnje in gorke solze omehčijo in k poboljšanju obernejo. Vsakemu, tudi največjemu grešniku danes odpuščenje grehov ponujam, če le hoče čisto spoved in vredno pokoro storiti, ker Bog je neskončno usmiljen.

In to najbolj veselo resnico, katero si moremo misliti, namreč milost in usmiljenje Jezusa Kristusa, Odrešenika našega, vam razložim v I. delu, in kako hvaležni mu moramo za to dobroto biti, v II. delu.

Vsi, ki se tukaj znajdete, posebno pa vi, ki zavoljo vaših nekdanj storjenih grehov v skerbeh in dvomu živite, ali vam jih Bog bode kedaj odpustil, zvesto me danes poslušajte, zakaj vaše serce bo olehčano in z veseljem bote to hišo božjo zapustili. Poprej pa se pripravite!

I. del.

Če oče svojega sina, kateri ga je razžalil, spet milostljivo sprejme, zraven pa ga ostro pokrega, preden mu odpusti, ne more nobeden reči, da je oče preoster, ampak reči moramo, da je pravičen. Tedaj se pač moramo čuditi nad božjim usmiljenjem, zakaj čeravno je on v primeri proti nam veliko več, kakor oče proti svojemu sinu, se vendar še nikoli ni zgodilo in se tudi ne bo zgodilo, da bi katerega spokornega grešnika, ki se je s skesanim srcem pred njegove noge vergel, od sebe pahnili, temuč z največo ljubeznijo in brezkončnim usmiljenjem ga spet za svoje ljubo dete vzame. V celem sv. evangelju se nikdar ne najde, da bi bil Jezus katerega spokornega grešnika z ojstrimi besedami sprejel ali nevoljen črez-nj bil. Samaritanska žena pri Jakobovem studencu je bila velika grešnica, in vendar kako ljubeznjivo je ž njo govoril, ko je videl, da so njena lica od velike sramote in žalosti žgeča ko ogenj postala! Kako prijazno se je obnašal proti Mariji Magdaleni! Ona je bila po vsem Jeruzalemu znana očitna grešnica, ali njeno serce je resnično kes občutilo ter je vpričo drugih ljudi padla k njegovim nogam in jih je s svojimi solzami umivala in s svojimi lasmi brisala, in zato

jo je Jezus zagovarjal proti tem, ki so črez njo godernjali. — Ravno tako usmiljeno sodbo je storil tudi s prešestnico, katero so farizeji k smerti obsodili in kamnjati hoteli. „Glej, nobeden te ni obsodil, jej je rekel, in ker je videl od sramote in znotrajne žalosti vse razjedeno serce, rekel je: tudi jes te ne obsodim, pojdi v miru, pa ne greši več. — Po svojem vstajenju se je Petru prikazal, pa ga ni na to spomnil, da ga je bil trikrat zatajil, in ga je še za poglavarja cele cerkve postavil.

O grešnik! o grešnica! ali ne bodo tvoje oči veselih solz točile, če premisliš, da imaš tako ljubeznjivega in tako usmiljenega prijatelja, kateri z velikimi željami tvojega spreobrnjenja čaka? On ne zahteva drugo od tebe, nego da svoje nemarno življenje opustiš, se pregrešnim tovaršijam odpoveš in s potertim srcem blagoslovljenemu mešniku svoje grehe razodeneš, da v duhu pokore njegove nauke sprejmeš, ga ubogaš ter zanaprej le Bogu služiš, — potem bo te z razpetimi rokami na svoje ljubezni željno serce pritisnil in tvoje ime v bukve življenja zapisal. Res je tedaj in gotovo, kar prerok govori: „Gospod je usmiljen in milostljiv, se ne jezi brez nehanja, ne ravna znami po naših pregrehah, in nam ne povrača po naših hudobijah; temuč kakor visoko je od zemlje do nebes, tako veliko je njegovo usmiljenje nad temi, ki se ga bojé; kakor daleč je od jutra do večera, tako daleč postavi naše grehe od nas, in kakor se oče svojih otrok usmili, tako se Gospod usmili tistih, ki se ga bojé, zakaj on ve, kako slabe stvari da smo, in se spominja, da smo prah.“

Ali še bolj vesele so besede, katere Bog skoz usta preroka Jeremija govori, rekoč: „Če mož ženo od sebe spusti, in ona drugzega vzame, je ne bo hotel več nazaj vzeti, ker je ognjusena in omadeževana. In glej, česar človek ne bi storil, jes, tvoj Bog, rad in z veseljem storim. Mene, živega Boga, ste zapustili, in za ptujimi bogovi hodili, s kamnom in lesom ste malikovali in vsa dežela je vaše hudobije polna. Pa vse to rad pozabim, da sem bil tolikokrat in tako gerdo od vas zaničevan in razžaljen; le k meni se vernite, z veseljem vas bom spet sprejel in vam svojo poprejšno prijaznost skazoval.“

In če vam še vse to ni zadosti, pojdite na hrib Kalvarijo, stopite pod Jezusov križ, na katerem on za vas in za vaše zveličanje terpi in umira, poslušajte, kako razbojniku že na kraju njegovega življenja odpušča in prepričajte se, da sme vsak tudi največi grešnik odpuščenje svojih grehov upati, če se le iz celega serca in v britkosti svoje duše spreoberne; zakaj Sin človekov ni prišel na svet, da bi grešnika pogubil, ampak da bi ga večno zveličal. Slobodno se tedaj zanašate na božjo milost, zakaj gotovo bote dosegli, če se le s pravo resnično pokoro k njemu povernete. Več o tej veseli resnici pa bom še govoril v

II. delu.

Da bi Jezus grešnikom zaupanje na božjo milost v serca vžil, pripovedoval je priliko od zgubljenega sina. Samoglasen mladeneč je od svojega očeta doto zahteval, pa komaj je svoj denar dobil, je začel nesramno živeti ter je do zadnjega vinarja vse zapravil. Med tem nastane ondi lakota, on mora stradati in za svinjarja služiti. Pa tudi v službi mu manjka potrebnega živeža, vest ga začne peči, grehi ga vznemirjajo in on sklene, nazaj k očetu se poverniti. Oče že dolgo na-nj čaka, in ko ga od daleč zagleda, hiti mu z veseljem naproti, objame ga, poljubljuje ga in solze veselja nad njim toči. Za roko ga pelja domu, in napravi veliko gostijo, rekoč: „Prinesite najlepšo obleko, dajte mu perstan na roko, črevlje na noge in veselite se z menoj, zakaj ta moj sin je bil zgubljen in je spet najden, bil je mertev, pa je spet živ.“ Glejte, kolika gnada in milost je to!

Menim, da vam te lepe prilike ni treba razlagati, saj sami zastopite, da zgubljen in poreden sin je sleherni človek, ki svojega Boga zapusti in gnado božjo zapravi. Ali kedar se spreoberne in k Bogu nazaj poda, ga z veseljem spet sprejme, mu ne očita njegove hudobije, ga obleče z oblačilom svoje gnade, mu da na roko perstan svoje prijaznosti, ga gosti s svojim lastnim mesom in kervjo in obhaja veselje z vsemi nebeškimi angelji, da je zgubljeno ovco pred peklenkim volkom zopet rešil in nazaj dobil.

Nikar tedaj ne reci v svojem sercu: „Moja pregreha je prevelika, da bi mogla biti odpuščena; gotovo ni večega grešnika na svetu, kakor sem jes. Komaj sem začel Boga spoznavati, sem ga tudi začel žaliti, že v prvi mladosti sem se do gerla pogreznil v blato največih pregreh; ko sem še bil mladeneč, sem bil že star grešnik in spačenje mojega serca je bilo vsako leto, vsak mesec, skoro vsak dan več; kje bom tedaj usmiljenje našel, kje odpusčenje svojih grehov zadobil?“ — Nikar ne obupaj, ljubi moj! Kaj so vsi tvoji grehi proti božjemu usmiljenju? te vpraša sv. Krizostom. Nič več, kakor kaplja vode proti velikemu, neizmernemu morju, in še toliko ne, zakaj morje ima konec in kraj, božje usmiljenje pa nima nobenega.

Bog je tebe ljubil in te ni pogubil pri tvojem razuzdanem življenju in samopašnosti; takrat, ko si ga v obraz zaničeval, ko si se norca delal iz njegovih zapovedi in iz njegove sv. volje: in zdaj, ko žaluješ, ko jokaš nad svojo hudobijo, ko preklinjaš svojo razuzdanost, ko se hočeš k Bogu nazaj podati in mu v prihodnje toliko zvesteje služiti, zdaj misliš, da te bo on zaverigel? On, tvoj tako ljubeznjivi oče, ki te ima na svojih rokah zapisanega, ki si mu zmiraj pred očmi in zmiraj v mislih, ali meniš, da bi on mogel poslušati tvoje zdihtovanje in vpitje tvojega žalostnega skesanega serca, da bi zamogel gledati britkosti tvoje duše in tvoje skeleče

solze, in ne bi bil k usmiljenju omehčan? O tega nikdar ne misli, saj on sam pravi: „Ali zamore mati pozabiti svoje dete, da se ne bi usmilila sinu svojega telesa? In če tudi ona pozabi svoje dete, jes tebe ne bom pozabil. Ko bi število tvojih grehov še enkrat toliko bilo, pravi sv. Jeremija, vendar hoče vse pozabiti in se nikdar več na nje spominjati.

O ljubi moji! pustite se tedaj vendar omehčiti in pokore nikar ne odlašajte; zakaj on, ki je danes vaš usmiljeni oče, bode morebiti jutre že vaš oster sodnik. Nečimerni otroci sveta, ki ste v grehah zakopani in cele noči brez spanja in počitka zgubite, da bi svojemu poželenju zadosti storili; ki denar in zdravje zapravljate, pa vendar nič resničnega veselja ne zavživате, o pridite, Jezus vas vabi in vam svojo milost ponuja: očistite svojo vest, dajte slovo svetu, Boga se prejmite in našli bote svoji duši počitek, veselje in mir.

Ve posvetne, lastne ljubezni polne hčere, koliko si prizadevate da bi očesu svojega zapeljivca dopadle, kako svoje trohljivo truplo lišpate, kako se napravljate, kedar greste na kakošen semenj, na cerkvene žegnovanje ali shod, na zadnje pa, če ne bote češčene in obrajtane, kakor želite, greste z žalostjo in nevoljo nazaj: ve ste iskale veselja, pa svet vam ga ni dal, ker ga sam nima. O pridite tudi ve, Jezus vas vabi in vam milost ponuja, stopite v njegovo službo, ondi bote našle vaši duši počitek, veselje in mir. Vsi vaši storjeni grehi bodo pozabljeni, in ko bi bili črni, kakor saje, le obžalujte jih, pa bodo beli, kakor sneg.

Tako sem vam tedaj usmiljenje božje pred oči postavil in vsem, tudi največim grešnikom odpuščenje grehov ponudil, zato pa tudi nebo in zemljo za pričo vzamem, da ne bote na sodnji dan nobenega izgovora imeli, če nočete svojim grehom slovó dati, vredno spoved opraviti in resnično pokoro delati. Izvolite si torej večno življenje, to je, spreobrnite se k Bogu in njegovo neskončno usmiljenje na pomoč pokličite, tedaj bo med angelji v nebesih nad vami večje veselje, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, kateri pokore ne potrebujejo. Amen.

Pridiga za praznik presvetega Jezusovega serca.

(Usmiljeno in hvaležno serce Jezusovo; gov. A. Žlogar.)

„Ta grešnike sprejema in je ž njimi.“
(Luk. 15, 2.)

V v o d.

Kdor ima sam hudobno serce, ga navadno tudi drugim rad prilastuje in graja celo njihova dobra, nedolžna djanja. Očividni zgled imamo v hinavskih farizejih današnjega evangelija. Ker so imeli ošabno, zavidno in samopridno serce, so še celo nad Sinom božjim, nad samo svetostjo in nedolžnostjo zmir kaj grajali, in s strupenim jezikom obirali; v hudodelstvo so mu štel, da je ljubeznjivo občeval z grešniki, zavoljo tega so godernjali rekoč: „Ta grešnike . . . dobro so vedeli, da s tem tudi njemu pripisujejo hudobno, sprideno serce. Ali tako prederzno pravoverni kristjan soditi ne sme in ne more. Ako na svojem Zveličarju opazujemo, da se ni le pravičnim dobrotljivega, ampak tudi grešnikom posebno usmiljenega kazal, ravno zato prav sklepamo, da ima on najboljše, najljubeznjivejše serce. Odkod namreč bi tako goreča, grešnike in pravične obsegajoča ljubezen izvirala, ako ne iz dobrotljivosti njegovega serca? In tako blago, ljubeznjivo serce dobrega pastirja, ali ni vredno, da ga častimo in molimo? — Da, bratje moji! modro ravna sv. cerkev, da nas vabi k češčenju tega najslajšega serca, ko mu posvečuje posebni praznik. Za ta praznik boljšega storiti ne moremo, kakor da se zagledamo v neizmerno ljubezen, katero to božje serce do nas, naj smo grešniki ali pravični, neprenehoma goji. Saj je serce Jezusovo

1. najbolj usmiljeno serce proti zabredlim grešnikom;
2. najbolj hvaležno serce proti stanovitnim pravičnim.

I. d e l.

Napačno bi bilo, ako bi si kristjan, ko je v grehe zabredel, Boga mislil le kakor ostrega, neizprosljivega sodnika. Napačno bi bilo, ako bi mislil, da bo samo maščevalne strele vanj spuščal, ako bi se hotel z grešnih potov zopet k Bogu približati. Ali nam sv. pismo tako podoba razžaljenega Boga predočuje?

a) Ne! kliče sv. pismo vsem zabredlim grešnikom, ne mislite si Boga le v njegovi ostrosti, — mislite si ga v njegovi dobrotljivosti; ne! kliče kraljevi psalmopevec, ne bojte se, ako se želite spreobrniti, „kakor se oče usmili otrok, tako se bo Gospod

vas usmilil . . . ; kakor daleč je vzhod od zahoda, tako daleč dene naše hudobije od nas.“ (ps. 102, 12.) „Ne! — kliče Jezus ljubeznjivo — nisem prišel, da bi svet sodil, ampak da bi ga zveličal.“ (Jan. 12, 47.) „prišel sem iskat, kar je bilo zgubljenega“ (Luk. 19, 10.) Kje najdemo torej serce, ki bi naše slabosti bolj pomilovalo, kakor serce Jezusovo? — Ta pomilovavna ljubezen ga je ravno z nebes privabila na zemljo, da je vse življenje žertvoval v blagor človeštva ter je zdaj nevednega grešnika podučeval, zdaj obupljivega tolažil, zdaj terdovratnega svaril, zdaj zopet za zapuščenega grešnika molitve pošiljal k nebeškemu Očetu. Videti bi ga bili morali, kako se je prijazno na figovo drevo, kjer ga je Cahej pričakoval, ozerl, in ga z ljubeznijo poklical; kako se je pri grešniku Caheju povabil k mizi in šel na njegov dom in ni mogel prej počivati, dok ni bil Cahej poboljšan, in je sin Abrahamov postal: — ali bi potem ne spoznali, da je Jezus ljubeznjivi oče, ki zabredlega sina ne pozabi, ampak poboljšane z veseljem sprejme in na razžaljenje več ne misli? — Videti bi ga bili morali, kako se je enkrat pri Jakobom studentu vsedel, ne samo, kakor se je zdelo, da bi se spočil, ampak v resnici da bi grešnico, prišedšo iz mesta, zveličal, kako se ni prej z jedjo in pijačo pokrepčal, dokler ni njene duše pridobil; če bi bili slišali, kako krotko jo je svaril, kako prijazno jo je tolažil, kako goreče jo podučeval, ali bi ne bili s solznimi očmi vskliknili: Da, Jezus je dobri, usmiljeni pastir, ki 99 ovac v puščavi pusti, da bi hitel zgubljene iskat ter jo prinesel zopet k čredi nazaj?

Videti bi ga bili morali, kako je na samotnem kamnu sedel celo nad nehvaležnim Jeruzalemom bitko jokal in kako se skoro ni dal potolažiti, ker se je toliko duš v svoji slepoti pogubilo, ali bi ne bili vzdihnili: Da, Jezus ima usmiljeno serce! Njegova ljubezen celo nehvaležnežev ne odverže.

b) Pa kaj mislite predragi! ali je Jezus zdaj svoje serce spremenil? Ali ni več poln milosti do grešnikov? Ali ni več skerbni pastir, ki hiti za zgubljeno ovco po dolih in gorah, dokler je najde? — O še zmir je on ravno tisti. Da, bratje moji če bi mogli tisto serce gledati, ki je pod podobami kruha skrito, bi videli, kako še zmir bije nježne ljubezni do grešnika, in si vse prizadeva, da bi vse grešnike na-se privabilo. Jezus je še zmir na oltarju, kakor pri Jakobovem studentu, da čaka na ljudi, ki mu, obloženi in obteženi, svojo nadlogo tožijo; še zmir razprostira v tabernakeljnu svoje roke in njegovo očetovsko serce bije vročega hrepenenja, da bi zgubljenega sina objel v svoje naročje; še zmir povzdiguje svoje roke v blagor ljudi in pri vsakej sv. meši moli, kakor nekda na križu: Oče odpusti jim!

Da, ti zgubljena ovca, zabredli kristjan; — če ti tudi sovražiš to ljubeznjivo serce — ono je vendar še polno ljubezni do tebe; če ga ti tudi z mnogim razžaljenjem preganjaš, — ono ne bo nehalo

tebi dobrot ponujati; če ga ti z groznim mečem stokrat prebadaš — vendar ne moreš njegove ljubezni umoriti, njegovega usmiljenja ne premagati. Dozdeva se, da njegova ljubezen toliko bolj vsplamti, kolikor večji je razžaljenje, da se pomilovanje toliko jasneje kaže, kolikor revnejši je grešnik. Ker pogledjmo — kaj pač ne stori vse Jezus, da bi grešnika k sebi potegnil? On stoji pri vratih njegovega serca, pravi Razod. (3, 20.) terka in kliče z milim glasom: Odpri mi moj sin, moja hči! — Glej jes sem, ki te hočem zvelečiti. In kako glasno, neprenehano terka? — Terka po grizenju vesti, ki ne da miru in noč in dan vsako veselje greni; terka po dobrih zgledih, ki nam jih v naše osramotenje in nasproti spodbujanje predločuje; terka po glasu pridigarja, ki nas očetovsko svari, terka po nagli smerti, ki nas prestraši; po časni nesreči, ki nas ima odtegniti od nečimernosti posvetne. Živo nam pokliče v spomin tiste blažene dneve, ki smo jih pod njegovim vodstvom preživeli. On nam kaže slepila in mamila, zavolj katerih smo se od njegove črede ločili, in nadlogo in kazen, v katero smo se sami pahnili. — Pa še več; on nam zagotovi svojo božjo zvestobo, da nas ne bo tepel in bičal in kaznil, ako se k njemu poverimo, ampak da bo vse pozabil in na svojih ramah nas nesel k čredi nazaj. Da še več, on zaterjuje, da se bo serčno veselil, z angelji in svetniki veselice obhajal, ako se ubogi grešnik, nehvaležni sin, zgubljena ovca poverne. „Povem vam — pravi — da bo v nebesih večje veselje nad onim grešnikom, kteri se spokori, kakor nad 99 pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo.“ (Luk. 15, 7.) Povej, o grešnik, kaj naj bi Jezus še drugega storil, da bi si tvoje serce pridobil in te k spokornosti nagnil? Ali se naj pred te na kolena verže ter te prosi, da se nikar ne pogubljaš za vekomaj? Skoro bi se reklo, da je on tudi to voljen storiti, saj se je vergel tudi k nogam Judeževim in jih je umival in poljubljeval — da bi še njegovo terdo serce omečil. — In ravno tako dela Jezus s teboj. Tudi pred teboj kleči ter te prosi z ranami, ki jih je za te prejel, s solzami, ki jih je za te točil, s kervjo, ki jo je zate prelil. Verni se, kliče, od prepadov, ki ti proté pogubo, pridi k meni — jes te bom poživil. Povejte mi, predragi ali ni serce Jezusovo usmiljeno do vseh grešnikov? Če pa grešnikom skaže toliko milost, gotovo pravičnih ne pozabi, te bogato plačuje s hvaležnostjo.

II. del.

Hvaležno je tisto serce, katero se prejetih dobrot ne le dostikrat spominja, ampak si jih tudi prizadeva po močeh poplačati. Ali je pa Jezus kake dobrote od nas prejel, da bi se nam hvaležnega skazal? Pa naj si bomo mi dobri ali slabi, mi njegove svetosti in blaženosti pomnožiti ne moremo. Kaj bi mogel človek Bogu dati, da bi mu on to moral poplačati, ker je že tako vse njegovo? Toda

občudujmo božjo hvaležnost! Ravno tako, kakor bi bila vsa naša dobra djanja za-nj največje koristi, nam poplača Bog za vse, kar smo za njegovo čast storili. Glejte, Bog poplača vse, poplača vse stoterno, poplača vse večno.

a) V teh treh besedah je zapopadena hvaležnost Jezusovega serca. Jezus poplača vse; to je prvi vzrok našega veselja. Prav natorno je, da človek prosi in zdihuje, če vidi svojo stisko in pomoči od zgoraj potrebuje. Ako se pa to zgodi v imenu Jezusovem, ne bo ostalo brez sadu, brez uslišanja, brez plačila. Ker Jezus sam pravi: „Kdor prosi, prejme!“ (Luk. 11, 10.)

Da, tudi skrivni zdihljaj serca bo Oče nebeški, ki na skrivnem vidi, poplačal. Malenkostno se dozdeva, če si kdo priterga kaj v jedi ali pijači, če kroti svoj pogled in svoj jezik; pa če se to premagovanje godi zavoljo Boga, bo bogato poplačano. Kaj se bolj neznatno dozdeva, kakor pomilovalna misel na Zveličarjeve rane in bolečine? In vendar to on plačuje z mnogimi gnadami. — Kaj hitreje mine, kakor beseda, govorjena v božjo čast? In vendar jej je Jezus veliko plačilo obljubil. — Kaj je lažje, kakor dober namen pred vsakdanjimi oprávili obuditi? Pa glejte, v sercu Jezusovem je ravno ta namen bogat studenec guad. — Kaj je človeku bolj neljubo, kakor križi in nadloge, ki mu jih drugi na rame nalože? In vendar če terpin z Jezusom govori: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ — ga čaka veliko plačilo . . . Kaj je dobremu človeku lažje, kakor da košček kruha lačnemu, požirek vode žejnemu popotniku podeli? In vendar Jezus tega ne bo pozabil. „Kdor kteremu zmed manjših da požirek merzle vode, v resnici ne bo zgubil svojega plačila.“ Karkoli se torej iz dobrega namena v čast božjo stori, bodisi misel, beseda ali djanje, ne bo brez plačila ostalo. Kdo bi toraj, kristjani moji! tako serce ne imenoval hvaležno, ki s svojo modrostjo vse spozna, s svojo dobrotljivostjo vse plačuje? Zatorej se veseli, pravični kristjan; vsa tvoja dela so šteta, in zapisana v hvaležnem sercu Jezusovem, shranjena v varni terdnjavi. Če se tudi lahkomišljeni svet tvoji priprostosti posmehuje, si ti vendar najsrečnejši človek, ker je Jezus tvoj prijatelj, tisti Jezus, ki najmanjše reči poplačuje — in kako? Glejte novega nagiba k veselju!

b) Jezus vse hvaležno poplača — ne samo dvojno, trojno, ampak stoterno. „Slehnerni — pravi Jezus — bo stoterno prejel.“ (Mat. 19, 29.) „Dajte — zopet kliče — in se vam bo dalo, dobro in natlačeno in potreseno in zverhano mero vam bodo dali v vaše naročje.“ (Luk. 6, 38.) Sv. očetje in učeniki enoglasno terdijo, da se zaslužnja in plačila ne dajo primerjati, ker zadnja perve daleč presegajo. — Glej pravični kristjan, ti morebiti roko iztegneš, da bi ubožcu krajcar podelil, in hvaležno stegne Jezus svojo roko, da bi tebe z nebeškimi blagri obsipal. — Ti se ogiblješ te ali one družbe, da bi se slehernega greha obvaroval — in Jezus ti zato

odpre vrata v družbo angeljev in svetnikov, da, on sam pride v tvojo dušo in hoče biti v tem stanovanju tvoj tovariš. — Ti bežiš pred goljufnim veseljem nečimernega sveta in Jezus ti zato iz hvaležnosti pripravlja neskajeno veselje nebeško. — Ti spoznaváš Jezusa pred ljudmi in on te spoznava pred svojim Očetom. — Ti b'herzdaš morda samo nekaj trenutkov uporno telo in Jezus zališa za to tvojo dušo z veličastnimi sprednostmi in jo napolni z blago tolažbo. — Ah kdo bi rad ne služil takemu Gospodu? Kdo bi tako serce ne imenoval hvaležno?

c) Ljudje se skažejo enkrat, dvakrat, hvaležne, da se tako rekoč te dolžnosti znebijo in potem se ne spominjajo dosti prejetih dobrot. Ne pa tako Jezus! Ne tako Zveličar, temuč, če nas je že stoterno za vse tukaj poplačal, vendar hoče poplačati še večno v drugem življenji. „Sleherni bo stoterno prejel — pravi — in večno življenje dosege!“ (Mat. 19, 29.) in glejte to je tretji vzrok našega veselja. — Ali smo pa že kedaj dragi kristjani resno premislili, kaj se pravi: večno poplačan biti, vekomaj ne občutiti nobene bolečine, nobene žalosti, nobenega strahu, vekomaj vse radosti telesne in dušne vživati, vekomaj v družbi angeljev in svetnikov živeti, vekomaj Boga gledati, ljubiti in vživati? — In vse to zavolj tega, ker si kratek čas svojega življenja 'nosil sladek jarem in lahko butaro, ker si se tistih grehov varoval, ki skrunijo dušo in telo, ker si tiste strasti berzdal, ki ves pokoj ukradejo in vsako veselje ogrenijo, ker nisi maral za pozemeljske blagre, ki itak našega serca nasititi ne morejo. Kteri kristjan bi ne stermel nad poplačevanjem Gospoda Boga? Kdo bi z giujenim glasom ne vskliknil: Zares, serce Jezusovo je najbolj hvaležno, najbolj veliko-dušno serce!

Povej mi pa zdaj ti svet; plačuješ li tudi tako svoje služabnike? Ti, ki dobrote tako hitro pozabiš in mnogokrat za skazano ljubav le ternje in osat rodiš. — Povej mi, uporno meso; plačuješ li tudi ti tako svoje sužnje? Ti, ki se toliko bolj svojemu gospodu — duhu zoperstavljaš, kolikor bolj je za te skerbil, in ki na zadnje nič drugega ne pustiš, kakor červe in gujilobo. — Povej ti pekel; plačuješ li tudi ti tako svoje hlapce? Ti, ki nemoreš drugega dati, kakor nemir, žalovanje, bolečine, večno terpljenje? Pa kaj govorim! Ni kraj za to, da bi tukaj svet, meso in satana na sodbo klical; ti so že sojeni, pravi večna modrost. Ali tebe, o kristjan, ne kličem jes, ampak Bog sam — Jezus križani te kliče na sodbo. Če tedaj svet tako slabo, meso tako sramotno, pekel tako strašno plačuje, Jezus pa tako veličastno, stoterno, večno poplača — zakaj služiš tako goreče nehvaležnemu svetu, trohnečemu mesu in zvitemu satanu, in tako mlačno in leno pa Jezusu — svojemu hvaležnemu Zveličarju? (Zakaj tratiš o mladeneč, najlepša leta . . . devica, . . . oče, . . . mati, . . . poljedelec . . .) „Človeški otroci — moramo pač vzdihniti — dokler bote še težkega serca? Zakaj ljubite nečimer-

nost in iščete laži?" (ps. 4, 3.) Tega gotovo ne zasluži najboljši oče, najskrbnejši pastir, najslajše serce.

Sklep.

Prepričali smo se danes, da je to serce res najbolj usmiljeno do grešnikov, zato zasluži, da se vsi grešniki k njemu zatečejo ter grehu slovo dajo. Ono je proti pravičnim najbolj hvaležno serce; zato zasluži, da mu vsi kristjani z največjo gorečnostjo služijo. Zato se hočemo vsi oltarju približati in govoriti: O Jezus, grešili smo, mnogokrat smo bitko ranili tvoje serce. Pa glej, zdaj je tvoja ljubezen ranila naše serce, in pripravljeni smo, grehu slovo dati, strastem se zoperstavljam — in za te živeti in umreti, k temu nam dodeli ti svojo mogočno gnado. Amen.

Pridiga za IV. pobinkošno nedeljo.

(Od dobrega namena.)

"Gospod! vso noč smo se trudili, in nič nismo vjeli."
(Luk. 5, 5.)

Vvod.

Pač žalostno je bilo za aposteljne, ki so se celo dolgo in temno noč trudili in za svoj potrebni živež ubijali, ki so po širokem in globokem morju semtertje veslali in svoje življenje v veliko nevarnost postavljali, in vendar nobene ribe niso vjeli. Ali kakor hitro jim je njihov Gospod in Učenik ukazal, da imajo še enkrat v njegovem imenu mrežo v vodo vreči, so toliko rib vjeli, da so se jim mreže hotele raztergati. Ravno tako moramo tudi mi vsa svoja dela le v božjem imenu storiti, ako hočemo, da nam bo Bog zraven svoj blagoslov dodelil; vse, karkoli storimo, kar mislimo in govorimo, moramo iz dobrega namena, iz ljubezni do Boga storiti, če hočemo na unem svetu kaj zasluženja imeti in kaj plačila zadobiti.

Pa večni Bog! kdo sme po tem takem kaj plačila upati, ker skoro nobeden pri svojih dobrih delih nima pravega namena. Če ravno živimo v spačenih časih, vendar se najdejo še ljudje, dasi-ravno redki, ki radi molijo, se radi postijo in milošnjo delijo, ali če večidel nimajo pri tem dobrega namena, včasih imajo celo slab namen, da bi jih ljudje hvalili ali da bi Bog njihovo časno premoženje blagoslovil.

In da taka dobra dela pred Bogom nič ne veljajo in nobene cene nimajo, vam hočem danes pokazati, iz česar bote potem lahko sami spoznali, da če hočete Bogu kaj dopadljivega doprinesti, morate poprej vselej dober namen narediti.

Preden pa začnem, se lepo pripravite!

Razlaga.

„Vse, karkoli delate, storite v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, in dajajte hvalo Bogu Očetu skoz njega,“ pravi sv. pismo. Ali na te besede malokdo pomisli, zato je naše življenje brez zaslužnja preide ter nas v nebesih nobena krona ne čaka. Ljudje cele tedne jedó, pijejo in spiyo, govorijo, delajo in se veselijo, ali da bi kateri zraven na Boga mislil, da bi rekel: Gospod! jes vse to storim iz ljubezni do tebe in v tvojo čast, da bi se enkrat pri tebi veselil, — to ne pride nobenemu na misel. Postavimo, da kateri oče iz ljubezni do svojih otrok prav pridno dela in se v potu svojega obraza celi dan trudi, zmiraj misli, kako bi si kaj od ust odtergal in kakošni krajcar na stran djal, pa samo iz tega namena, da bi svoje otroke preskerbel in jim zadosti premoženja zapustil; in ker drugega, kakor tega posvetnega namena nima, zato ves njegov trud, vse njegovo delo ni kerščanska čednost in je pred Bogom brez zaslužnja. Ko bi se pa on tudi zato tako trudil, ker je to volja in povelje božje, ko bi on zato za svoje otroke tako pridno delal, ker Bog hoče, da morajo stariši svoje otroke ljubiti in za nje skrbeti, potem bi imeli dober namen in vsa njegova dela, vse njegove stopinje bi bile kerščanske čednosti, Bogu dopadljive in plačila vredne.

Včasih mislimo, da imamo pri svojih dobrih delih najsvetejši namen, ko bi pa v svoje serce pogledali, videli bi, da smo se silno goljufali. Mi bi videli, da nismo nikoli tistega dobrega namena imeli, o katerem smo si domišljevali, da ga imamo.“ O mnogih delih menimo, da so dobra, pa vendar niso, pravi veliki cerkveni učenik, sv. Gregor papež, ker niso iz dobrega namena storjena.“

Strah me obhaja, če berem v sv. pismu o nekaterih delih, ki so se ljudem dobra in hvale vredna zdela, v resnici pa pred očmi božjimi niso bila dobra, ampak kazni vredna. Ko so škrinjo zaveze po kamnitem potu peljali in je bila v veliki nevarnosti, da se ne bi prevergla, je nek Oza po imenu svojo roko stegnil, da bi jo nazaj zadržal za dobro delo in sveto skerb? Ali pred Bogom to ni bilo dobro delo, ker mu je bilo prepovedano, dotakniti se škrinje zaveze, in Bog je to njegovo prederznost z naglo smertjo kaznoval.

David je pustil v svojem kraljestvu vse ljudi prešteti. Kdo ne bi tega deržal za modro skerb, da bi izvedel, če se more pred svojimi sovražniki varovati ali ne? Ali Bogu se je s tem zameril, ker je to storil iz napuha in ošabnosti, in Bog je za kazen kugo poslal med njegovo ljudstvo.

Ko je naš Zveličar v Samariji hotel svojo sv. vero oznanovati, so mu ljudje vrata zaperli, da ni mogel notri. To zaničevanje je aposteljne tako razdražilo, da so ga nadležno prosili, budobno mesto z ognjem iz nebes požgati. Kdo izmed nas ne bi bil te gorečnosti aposteljnov hvalil? Kristus pa jih je ostro posvaril, ker tega niso iz čiste ljubezni do svojega Učenika prosili, ampak le iz skrivnega poželjenja, da bi se zamogli nad njimi maščevati. In ko je včasih Jezus svojim učencem eno ali drugo besedo od svojega prihodnjega terpljenja naprej povedal, se je Peter ves zavzel in ni pustil veljati, da bi njegov mojster mogel tako zaničljivo in tako grozovitno umreti. In vendar je Kristus njegovo nejevoljo za pohujšanje deržal, ker je Peter le po človeškem, ne pa po božjem namenu sodil.

Če tedaj taka lepa in hvalevredna dela pred Bogom niso vrednosti imela, ker niso bila iz pravega namena storjena, kaj imamo tedaj še le mi od Boga upati, kakošno zasluženje bodo naša dobra dela pri njem imela, če nismo imeli pri njih resnično dobrega in svetega namena? — Ljudje hodijo sicer v cerkev, pa nekateri bolj zato, ker se starišev, gospodarja in gospodinje bojijo, kakor da bi Boga častili. Vi še sicer pridete božje besede poslušat, pa vendar nekateri le zato, ker je tako že stara navada, ali da bi svojo nečimerno obleko pokazali, da bi gledali in gledani bili, ne pa iz poželjenja, da bi se poboljšali ali kaj naučili. Tudi k spovedi greste, pa le zato, ker čas tako nanese ali da bi nekoliko nepokoj svoje vesti potolažili, ne pa iz resničnega kesa črez svoje grehe. Včasih, tudi kakošnega bolnega prijatelja obiščete, toda le bolj zavoljo lepšega ali zavoljo upanja, od njega kakošno dobroto prejeti, kakor iz kerščanske ljubezni.

Mnogo jih je, ki sami pri sebi mislijo in pravijo: „Jes sem svojim sovražnikom odpustil, jez sem drugim več dobrega kakor hudega storil, jes sem bil vedno zmeren v jedi in pijači, jes sem svojo jezo premagoval kolikor je bilo mogoče. Bog, ki požirek vode brez plačila ne pusti, bo tudi moja dela poplačal.“ — Zares, Bog je pravičen plačnik vsega, ali on tudi na tanjko naša serca pregleda. On razloči dober namen od slabega, kakor dober denar od slabega, kakor dober denar od slabega. Koliko jih je zmernih v jedi in pijači, toda ne toliko zavoljo Boga, kakor zato, da svojega zdravja ne poškodujejo! Koliko jih odpusti svojim sovražnikom, pa ne zavoljo Boga, temuč zato, ker se jih bojijo ali ker od njih kaj dobrega upajo! Koliko jih pravično živi, pa ne zavoljo Boga, temuč zato, da bi za pravične in poštene može veljali! Koliko jih je, ki si prizadevajo, svojo jezo krotiti, pa ne zato, ker z jezo Boga razžalijo, temuč zato, da se ljudem ne zamerijo!

Glejte, iz tako slabih namenov mi večjidel svoja dobra dela doprinašamo, in tako bomo enkrat s praznimi rokami pred večnim sodnikom stali in zastonj na plačilo čakali. To nam je Jezus sam naprej povedal: „Veliko jih bo tisti dan reklo: Gospod! ali nismo

v svojem življenju svetih in dobrih del storili? ali nismo velikih čednosti doprinašali? In kaj jim bo on na to odgovoril? Jes vas ne poznam; jes vaših del nikoli nisem za dobra in sveta dela sprejel, ker vaš namen ni bil dober in svet, in zato tudi od mene ne bote nobenega plačila zadobili.“ Če bo pa večni sodnik na sodnji dan tako govoril, tedaj tudi jes menim, da sem prav govoril, ko sem rekel, da tisti kristjanje nobenega zasluženja za nebesa nimajo, kateri svoja dobra dela iz slabega namena doprinašajo.

Zatorej ljubi moji! karkoli storite, vselej prej dober namen naredite. Zjutraj ko vstanete, vsa svoja dela, misli in besede, katere bote skoz celi dan storili, Bogu v čast in vaši duši v zveličanje darujte; preden začnete delati, svoje oči proti nebesom povzdignite in njega, od katerega vse dobro pride, za sv. blagoslov prosite, tako bote v njegovem imenu zvesto in veselo za svoje življenje in za nebesa delali. Zvečer, ko greste ležat, ne zblebetajte samo iz navade kakošnega Očenaša, ampak zahvalite Bogu s serčnimi besedami za vse, kar ste skoz dan od njega prejeli, in prav iz serca k njemu izdihnite, da bi vam odpustil, če ste ga po dnevu razžalili, saj ne veste, ali bote še jutrašnjega dneva dočakali.

In tako bomo za vse, karkoli bomo počeli, naj že jemo ali pijemo, naj spimo ali delamo, naj se veselimo ali terpimo, enkrat obilno plačilo prejeli; brez dobrega namena pa je ves človeški trud le prazen ribji lov.

Da s kratka rečem: Posnemajmo tedaj zmiraj tistega sv. moža, ki je pri vsakem, tudi najmanjšem delu oči in roke proti nebesom povzdignil, in če so ga ljudje vprašali, zakaj da to stori, jim je ta odgovor dal: Strelec, preden strelja, dobro pomeri v zver, katero hoče vstreliti, tako tudi jes pred vsakim delom gledam in merim na nebesa, katera hočem doseči. Amen.

II. pridiga IV. pobinkošno nedeljo.

(Homilija; govoril J. A—st.)

„In je sedé množice iz čolna učil.“
(Luk. 5, 3)

Vvod.

Danes v svojih mislih stojimo na bregu prijetnega Geneza-reškega jezera, in veliko število ljudi vidimo okoli Zveličarja zbranih. Jezus, kateri se je vsake priložnosti posluževal, ljudi, k Bogu pri-

peljati, in jim besedo življenja oznanovati, je stopil v čolniček, in iz njega je učil ljudi, katerih je na tавžente ob bregu stalo, in ki so vse njegove besede zvesto poslušali. Ko je pa nehal govoriti, je rekel Petru: „Pelji na glocko in verzite svoje mreže na lov.“ In Peter je odgovoril: „Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič vjeli; na tvojo besedo pa bom vergel mreže.“ Ribiči tedaj veslajo v globoko morje, in pomečejo mreže. In toliko rib so zajeli, da se jim mreže tergajo. Peter spozna božjo vsemogočnost, in v občutju svoje grešnosti je padel Jezusu k nogam, Jezus je pa milostljivo skesanega pogledal in mu rekel: „Nikar se ne boj, posihmal boš ljudi lovil.“

Ta evangeljska prigodba veliko lepih naukov v sebi ima, in zato jo hočemo bolj natanjko premišljevati.

Samo to bi jes rad videl, da bi tako pazno poslušali, kakor je ljudstvo v današnjem evangelju Odrešenika poslušalo. Pripravite se!

Razlaga.

Prigodba, od ktere nam sv. evangelje danes pove, je polno lepih zveličanskih naukov za nas. Učimo se

1. od ljudstva,

a) da naj radi pri Jezusu bomo. Sv. evangelje pravi: „Ljudstvo ga je obsulo.“ (Luk. 5, 1.) Poglejte ljubezen teh ljudi do Jezusa. Kmet zapusti svoje oralo, dninar svoje delo, rokodelc svoje opravilo, in pridejo k Jezusu.

O da bi tudi mi tako ljubezen do Jezusa imeli, in tako radi k Jezusu prišli! Ali pa zamoremo k njemu priti? Ja, kristjan, mi zamoremo k njemu priti. Saj tukaj med nami prebiva; v zakramentu sv. rešnjega Telesa je ravno tisti Jezus pričujoč, ki je po Judovski deželi hodil, in je ljudstvo povsod za njim vrelo. Hodite tedaj z gorečnostjo v hišo božjo, pridite z veseljem k daritvi sv. meše, pristopajte večkrat k Gospodovi mizi, in če greste po potu memo kake cerkve, saj za nekatere trenutke stopite vanjo, da svojega Zveličarja pozdravite. Potlej se bo reklo od vas, da ste radi pri Jezusu.

b) Se od ljudstva učimo, da naj z gorečnostjo božjo besedo poslušamo. Glej, dobro ljudstvo zapusti svoje stanovanje, zapusti svoje delo, zapusti svoj prislužek, in hiti k Jezusu, da bi iz njegovih ust zveličanski nauk zaslišali. Naj je še tako hudo solnce pripekalo, po cele ure daleč so privreli, in so Jezusa obsuli. Vsak je hotel prav blizu njega biti, da bi bil vsako besedo iz njegovih svetih ust prav slišal in razumel. Kakor kedar je v kakem kraju prav velika lakota, zdaj pa kak dobrotnik poln voz kruha tje pripelje, da bi med lačne ga razdelil, vse vkup hiti, vsak k vozu priti hoče, da bi hlebček kruha dobil, lakoto si potolažiti: ravno

tako željno so ljudje za Jezusom hiteli, so se okoli njega vstavili, da bi iz njegovih sv. ust božjo besedo zaslišali, ki je za človekovo dušo potrebna in tečna hrana, kakor kruh za telo: zakaj človek ne živi samo od kruha.

Tako željno in goreče hodite tudi vi k pridigam in kerščanskim naukom, v katerih vam božji namestniki ravno tiste nauke oznanujejo, ki jih je Kristus učil. „Kdor vas posluša, mene posluša,“ (Luk. 10, 16.) je rekel Kristus svojim apostelnom in učencem in vsem njih naslednikom. V božjem imenu in z božjo oblastjo tedaj stopi mešnik na prižnico, in vam sv. evangelje oznanuje, ki ga je Jezus iz nebes prinesel. Zato: „Kdor je iz Boga, bo božjo besedo poslušal.“ (Jan. 8, 47.); bo marsiktero drugo opravilo na stran djal, in z veseljem k pridigi, h kerščanskemu nauku prišel. O kako lepo bi bilo, ko bi tudi vi, ljubi moji! tako gorečnost imeli, kakor ljudstvo v evangelju, s kakim svetim veseljem bi vas vaši angeljci na poti v cerkev spremljali, in kako lep sad za celo dolgo večnost bi si s tem pridobili!

2. Od učencev se učimo

a) delavnosti. „Vso noč smo delali,“ (Luk. 5, 5.) pravi sv. Peter. Noč je sicer za počitek, za spanje odločena. Ponočni čas delavec svoje orodje na stran položi, in trudna roka dninarja počiva. Učenci pa so celo noč delali, in so nam s tem zgled delavnosti. Človek je za delo stvarjen. „V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh“ (1. Mojz. 3, 19.) je enkrat Bog rekel ljudem. In zato pobožni Job pravi: „Človek je rojen za delo, kakor ptica za letanje,“ (Job. 5, 4.) in v bukvah Pridigarja se bere: „Karkoli more tvoja roka storiti, urno stori.“ (Pridig. 9, 10.) Lenoba je za človeka sramotna, in mati časne in večne nesreče.

Delajte tedaj, ljubi moji! kakor vaš stan in poklic terja od vas, delajte z veseljem, delajte pa tudi kakor kristjani. Pri svojih časnih opravilih nikar ne pozabite, da le eno je potrebno: dušo zveličati. Storite pred delom dober namen, med delom mislite večkrat na Boga, in kedar delo dokončate, ga darujte Bogu. Tako si bote z delom nebesa služili.

b) Se od učencev učimo pokorščine. Celó noč so učenci delali. Že je jutro napočilo, pa nič niso vjeli. Njih moči so že opešale, serčnost jim je vpadla. Zdaj pride Jezus, in pravi: verzite svoje mreže na lov,“ (Luk. 5, 4.) in precej so peljali na globoko, in spolnili povelje Gospodovo. Kako voljna pokorščina!

Tako pokorščino naj vsak kristjan skazuje, kedar Bog po njegovi vesti ali po svojih namestnikih k njemu govori: „Tako moraš delati, to moraš storiti“; tako pokorščino morajo posebno vsi otroci svojim staršem, vsi posli svojim gospodarjem, vsi podložni svojim predpostavljenim skazovati. „Bodite pokorni svojim sprednikom, in bodite jim podložni.“ (Hebr. 12, 17.)

c) Se od učencev učimo postrežljivosti. Ko so učenci

na Kristusovo povelje svoje delo z novega začeli, so toliko število rib zajeli, da so se mreže od teže tergale. In so mignili tovaršem, kateri so bili v unem čolnu, da naj pridejo in jim pomagajo. In precej „so prišli,“ in so obilni lov iz morja potegnili.

To je bratovska postrežljivost, ki jo moramo tudi mi skazovati. Na zemlji je že tako, da človek človeka potrebuje, nobeden sam sebi ni zadosti. Kdor tedaj bližnjega, kedar ga za kako dobroto prosi, merzlo od sebe zaverne, tak kaže terdo neobčutljivo serce, in povelju sv. Pavlja nasprot ravna, ki pravi: „Bodite med seboj dobrotljivi usmiljeni.“ (Efež. 4, 32.) Ljubi kristjani! bodimo postrežljivi. Vse je v nebesih zapisano, kar bližnjemu dobrega storimo, in tisti, pred kterega sodbo se bomo morali vsi prikazati, in kterega milost in usmiljenje si vsi želimo, je rekel: „Kdorkoli da piti komu zmed teh najmanjših le kozarec merzle vode, . . . ne bo zgubil svojega plačila.“ (Mat. 10, 42.)

3. Od Kristusa se učimo.

a) Ponižnosti. Sv. evangelje pove od njega, da je Petra, v kterega čolniček je stopil, prosil, malo od kraja odriniti. „Je prosil“ (Luk. 5, 3.) Kdo je tisti, ki prosi? Edino-rojeni Sin večnega Očeta, „kteremu je vse podverženo“ (I. Kor. 15, 27.), in „kteremu je ime dano črez vse imena“ (Fil. 2, 9.) Kdo je tisti, kterega on prosi? Človek je iz najbolj nizkega stanu, ubogi ribič, kateri nima nič družega, kakor en čolniček in eno mrežo. Kolikošna ponižnost! Naj bi na to mislili tisti predpostavljeni, kterim nikoli nobena prijazna beseda iz ust ne pride, in kateri svojim podložnim zmirej le s terdo besedo zapovedujejo; naj bi si to zapomnili vsi tisti, ki z nizkimi in revnimi ljudmi gerdo in zaničljivo ravnaajo, in si njih postrežbe sramujejo; naj bi pomislili to, da kralj angeljev ubozega ribiča prosi, naj bi se učili ponižni biti in prijazno prositi, kedar pomoči bližnjega potrebujejo.

b) Se od Kristusa učimo prizanesljivosti proti grešnikom. Peter je v čolničku Jezusu k nogam padel, in v občutju svoje nevrednosti je rekel: „Gospod! pojdi od mene, ker sem grešen človek!“ Pa Jezus mu poln ljubezni pravi: „Ne boj se!“ Kako lepo pokaže prizanesljivost Odrešenikova in njegova usmiljenost nad Petrom, ki se grešnika spozna!

To naj nas uči, da naj tudi mi z grešniki poterpjenje imamo, kedar svoje zmote in pregreške spoznajo in priznajo. Ojstro očitanje, divja jeza, terde besede razžalijo in raztogoté serce; krotko poterpjenje, ljubezni polna prijaznost in prizanesljivo opominovanje je za grešno serce to, kar je žlahtno mazilo za rano, in grešnika za Boga in za čednost spet pridobi. Ta krotkost se pa nikakor ne sme v slabost spremeniti, ki nikoli nobene resnobne besede ne spregovori, in k vsim pregreham molči. To bi bilo zanemarjanje dolžnosti, to bi se reklo h grehu priložnost dajati.

S k l e p.

Zdaj ste slišali lepe nauke iz današnjega sv. evangelja, in jes sklenem svoje govorjenje s to željo, da bi zaslišana božja beseda k dobrim delom in lepim čednostim vas vnmala.“ Naj sveti vaša luč, luč lepih čednosti pred ljudmi, da vidijo vaše dobre dela, in hvalijo Očeta, ki je v nebesih.“ (Mat. 5, 16.) Amen.

Pridiga za V. pobinkoštno nedeljo.

(Od jeze ali serda.)

V v o d.

Lepo in veselo je, pravi sv. pismo, kjer se bratje in sestre med seboj zastopijo ter v miru in prijaznosti med seboj živijo, nasproti pa je ravno tako gerdo, kjer se zmiraj kavsaajo, čertijo in prepirajo; v taki hiši ni božjega blagoslova, ni prave sreče in gorje na dan sodbe vsem, ki v njej prebivajo, zakaj njih čaka žalost in nesreča, katera nima ne konca ne kraja. — Kakor iz kalnega studenca le kalna in gerda voda teče, tako tudi človek, v katerem jeza gospoduje, ne more ne mira ne sreče imeti ne zdaj in ne po smrti; in kakor je tisti, ki svojega bližnjega ubije, smerti vreden in velikega greha deležen, tako je tudi vsak, ki do svojega bližnjega sovražstvo derži in ga v jezi kolne, kazni vreden in jej tudi ne bo ušel. — Veliko je takih, ki pravijo: „saj nisem nobenega ubil, nobenega pokral in nobenemu hiše požgal, pokaj bi torej k spovedi hodil in čemu bi se pokoril?“ Ali resnično vam povem, če vaša pravičnost v drugem ne obstoji, kakor v tem, da niste nobenega ubili in nobenega pokradli, tedaj je slaba za vas in vi ne pridete v nebeško kraljestvo. Zakaj tudi jeza, namreč krivična jeza je greh in se šteje med sedem naglavnih grehov; kdor tedaj hoče nebeško kraljestvo uživati, mora se varovati, da se ne vkorenini v njegovem sereci ter trupla in duše vekomaj ne pogubi. To nas uči današnje sv. evangelje in tudi jes sem namenjen, vas nekoliko podučiti; kako zlo da se morate krivične jeze varovati.

Poprej pa malo poterpitate in se pripravite.

Razlaga.

Če mi, ljubi moji, po letu na pokopališče gremo in grobe ogledujemo, ne najdemo ondi za nas nič strašnega, ker grobi so

lepo zeleni in cvetlicami obraščeni; če pa jih razkopljemo, ne najdemo v njih nič lepega, ampak samo trohnobo vidimo, in červi mergolijo v njih in smrad nam nasproti pride, da se nevoljni v stran obrnemo, ravno taki, pravi Jezus, so bili tudi farizeji; na oči ali na videz sveti, v serci pa polni pregrešnih želj. Radi se postite, jim je rekel, in radi tudi molite, pa le takrat, kedar vas ljudje vidijo, kedar pa ste sami in vas nihče ne vidi, takrat vam molitev in post ne prideta na misel, ampak le po svojem spačenem sercu živite.

Ali gorje tebi, spačeni rod! ljudi sicer znate slepiti, da vas v časti imajo, vsegavedejočega Sodnika, pa ne bote mogli goljufati. Ubijanje deržite za greh, in kdor koga ubije, pravite, da je smerti vreden; ako pa kaj drugega hudega svojemu bližnjemu storite, naj bo še tako hudo, tega nimate za noben greh. Zato vam v resnici povem, da vsak, ki se jezi nad svojim bližnjim brez pravičnega vzroka, greši in ne bo sodbi božji ušel; kdor pa v jezi preklinja sebe ali druge, in jim gerde primke daje, je peklenškega ognja kriv in svojo dušo vekomaj pogubi.

Glejte! že te besede kažejo, da se ne smete jeziti za vsako malo reč, in Jezusov nauk je, ne moj, da jezljiv in sovražen človek ne bo v nebesa prišel. Vi pa ste polni jeze in imate polno praznih izgovorov, kedar bi se morali s svojimi sovražniki spraviti. Cele tedne, cele mesce, celo več let s svojim sosedom ne pregovorite, in vendar pravite, da niste nič hudi nanj. Oh, kakošna je to sprava, in kaj mu koristi, če niste nanj hudi, pa vendar nočete ž njim govoriti? Ko bi Bog z vami tako ravnal, kedar ga razžalite, ko bi tudi vam rekel, da vam odpusti in da ni nič hud na vas, pa vas vendar ne bi hotel k sebi v nebesa vzeti, kaj bi vam to pomagalo? Zatorej pojdite k svojemu sovražniku in nikar ne čakajte, ter mu prijazno roko podajte in ga prosite, naj bi bil spet dober z vami; zakaj sv. meša, h kateri ste danes prišli, molitve, katere bote zdaj opravljali, so prazne in brez veljave, ako niste s svojim bližnjim spravljani.

„Pa je on mene razžalil, pravite, ne jes njega, in ko bi on prišel, mi roko podal in me za zamero prosil, saj bi mu ročno odpustil.“ — Ne čakaj, ljubi moj! da bi prišel razžalnik k tebi za zamero prosit, ampak rajši ti k njemu pojdi in ga za zamero prosi, to je lepše in bolj kerščansko. Ko so sv. Štefana s kamenjem pobijali, niso ga njegovi sovražniki za zamero prosili, ampak on je prosil nje; blagor tedaj vsakemu, kateri ve svojo jezo premagati; zakaj sv. pismo pravi, kdor črez samega sebe gospoduje, velja več kakor tisti, ki mesta premaguje. Lep je človek, ki rad odpušča, pa še lepši je, ki za odpuščenje prosi.

„Pa jes sem ga že prosil za odpuščenje, bode kdo izmed vas rekel, pa še vendar noče z menoj govoriti in noče dober biti; kaj mi je tedaj storiti?“ — Morebiti, da si ga prosil v prvi jezi, ko je še bil ves razkačen; prosi ga še enkrat zdaj, ko se mu je jeza

ohladila, prosi ga še lepše, prosi ga v Kristusovem imenu, in jes sem prepričan, da tvoja beseda ne bo zastoj. Ko bi se pa vendar primerilo, da je tvoj sovražnik tako terdovraten, da ti nikako neče odpustiti, izroči se Bogu in vsak dan moli, naj tolažnik sv. Duh vajino pamet razsvetli in vama zopet mir in zastopnost podeli. Seveda človeka siliti in za lase vleči, da bi z nami dober bil, ne moremo, zato je tudi krivo, če nekateri pravijo; jes bi že prej bil k spovedi šel, pa sem v sovraštvu in sovražnika nisem mogel pripravi, da bi se bil z menoj spravil. Svoje dolžnosti namreč ne smemo nikoli opustiti in če je tudi naš bližnji tako hudoben, da na Boga pozabi, mi vendar ne smemo nanj pozabiti.

Kaj pa, ko bi kdo vprašal: „ali se tedaj človek nikoli ne sme jeziti? ali je vsaka jeza greh?“ — Ne, ni vsaka jeza greh, ampak je tudi pravična jeza, ki ni greh. „Kedar se človek iz nepoterpežljivosti jezi, uči sv. Gregor, takrat se ta jeza imenuje krivična in je vselej greh; kedar pa se zavoljo pravice ali iz gorečnosti jezi, se imenuje sv. jeza in ni greh, ampak dobro delo je in Bogu zelo dopadljiva.“ — Tako postavim se je Mojzes zlo razserdil, ko je videl Izraeljce, da so si zlato tele naredili in ga častili, kakor pravega Boga, in v tej jezi je vergel kamnite table na katerih so bile božje zapovedi zapisane, da so se na drobne kosce razbile; njegova jeza je bila prava, sveta jeza in hvale vredna. In Jezus sam, ko je videl, kako nespodobno se nekateri v tempelju obnašajo, se je vnel od sv. jeze in od pravične nevolje, in je tepeznico vzel in jih ven izgnal.

Glejte, očetje in matere! tako je tudi za vas prav, da jezni postanete, kedar vidite, da vas otroci ne ubogajo, da se slabo obnašajo, da v slabe tovaršije zahajajo in po grešnih potih hodijo. Le jezite se, vam rečem, in nikar jim ne zamolčite, kar jim gre, in svarite jih z vso gorečnostjo, ker to je vaša dolžnost; toda kleti ne smete zraven in gerdi priimkov jim ne dajati, ker s kletvijo ves svoj nauk popačite.

Jezite se tudi vi, gospodarji in gospodinje! kedar slišite svoje hlapce in dekle gerdo govoriti ali nesramne pesmi peti, in kedar vidite, da v grešnem znanji živijo se v nedeljo in praznik okoli potepajo in po noči doma ne ostajajo; ne pustite jih brez straha, temuč svarite jih ostro in s huda, kakor si zaslužijo in ne bojte se njihove zamere. Mutasti psi, ki ne znajo lajati, zakaj so pri hiši, in gospodarji, ki razuzdani družini nobenega straha ne dajo, čemu so na svetu? Takrat ko je treba govoriti, se ne sme molčati, in če kdo k grehu molči, stori se, kakor ste že slišali, ptujega greha deležen. — Marsikter sliši črez svojega bližnjega slabo govoriti, in vidi, da mu ljudje veliko škodo delajo, pa si misli in pravi: kaj bi se črez to jezil in kregal, saj mene to nič ne briga. — Ali to ni prav, zakaj za poštenje svojega bližnjega in za njegovo blago se moramo potegniti kakor za svoje, saj se je tudi Jezus za svoje apostelne poskusil, kedar so jim farizeji zabavljali in jih hudo sodili.

Po tem nauku tedaj, katerega sem vam danes razložil, se tudi vi v svojem življenju ravnajte. Bojte se krivične jeze, kolikor morete, in zavoljo kakošne majhne škode v soseski nikar mira ne kalite. Ljubi mir je zlata reč pri hiši in prava zastopnost med sosedi je več vredna, kakor najlepša občina in najbolj rodovitno polje. „Boljše je kos suhega kruha v miru, pravi sv. pismo, kakor s kolino nadevana hiša v prepiru, in skleda kiselega zelja z ljubeznijo je boljša, kakor pitan vol s sovraštvom.“

Če se pa primeri, da se s kom skregate in v sovraštvu pridete, spravite se ž njim brez vsega odloga in vaša jeza naj mine po besedah sv. Pavlja s solnčnim zahodom. In če vam težko dene, storjeno krivico pozabiti in svojemu sovražniku iz serca odpustiti, spomnite se na obljubljeni plačilo in na Jezusove besede, ko pravi: Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani, ter se bodo vekomaj pri svojem očetu v nebesih veselili. Amen.

Pridiga za VI. pobinkošno nedeljo.

(Blagoslov božji; gov. A. Z.)

„In so imeli nekaj ribic; in jih je blagoslovil in ukazal pred nje položiti.“
(Mark. 8, 7.)

V v o d

a) Nasitenje 4000 ljudi z malo kruhi in ribami je gotovo velik čudež; ali neprenehano vodstvo in ohranitev sveta je še večji čudež. Pa nad tem nihče ne stermi, med tem ko občudujemo prvo, ne ker je večje, ampak ker je bolj redko. Kdo drugi namreč še zmira ves svet nasituje kakor tisti, ki da iz malih semenskih zern obilno tako pomnožila? Tista vsemogočnost, ki je nekdaj malo kruhov tako pomnožila, da so se tisučeri nasitili, tista pomnožuje tudi še zdaj neznatno seme, da vse, kar živi, hrano dobiva. Ker se to vsako leto ponavlja, zato se nam nič čudno ne zdi, a čudno je, da tako radi in hitro pozabimo blagoslavljačo dobrotljivost božjo, koja še le tak prospeh deli. Čudež današnjega evangelija nam prav glasno v spomin kliče, koliko premore blagoslov božji. Le sedem kruhov je bilo in nekaj ribic; ko je pa Zveličar črez nje izrekel svoj blagoslov, so zadostovale, da se je vsa množica, ki že tri dni ni jedla, nasitila in je še sedem jerbasov koscev ostalo. To je čudezna moč blagoslova božjega; kjer Gospod blagoslovi, tam človek

tudi z malim veliko opravi; kjer Bog svoj blagoslov odtegne, tam je vse človekovo prizadevanje zastonj. Tega blagoslova božjega potrebujemo tudi mi pri vsem svojem djanji in nehanji; brez njega ves naš trud nima sadu, nima sadu saj za večnost.

b) In vendar se najdejo ljudje, kateri to resnico ali tajiijo, ali nočejo spoznati, ali si je nočejo saj k sercu vzeti. Kako bi bilo sicer mogoče, da se jih mnogo za blagoslov, za varstvo in pomoč božjo tako malo zmeni? kako bi bilo mogoče, da le vedno neumorno delujejo za časne reči, pa se ne zmislijo v molitvi prositi za pomoč od zgorej? kako bi bilo mogoče, da se ne bojé z mlačnim ali pregrešnim življenjem Boga si sovražnika napraviti in si tako njegov blagoslov odverniti? Kristjani moji, to pride od tod, ker ne spoznajo imenitnosti božjega blagoslova pri vseh svojih početjih. Ker resnica je in ostane, da pri vsem človeškem prizadevanji ni nič bolj potrebno in koristno, kakor blagoslov božji. Toraj vam hočem v današnjem premišljevanji dokazati:

1. Blagoslov božji je potreben, ker brez njega človek nič ne premore.

2. Blagoslov božji je koristen, ker ž njim človek vse premore.

II. delu.

Človek nič ne premore in vse njegovo prizadevanje je brez sadu (saj za večnost), če mu Bog ne pomaga in svojega blagoslova ne podeli. To je resnica, katero nas sv. pismo z določnimi besedami uči in z jasnimi zgledi potrjuje. Ker Bog sam, pravi sv. pismo, je neomejeni začetnik in ohranjevalec vseh reči.

1. Njegova vsemogočnost je vse iz nič vstvarila, njegova močnost vse vodi in vreduje, njegovo vladarstvo se raztega od enega konca do drugega. Vsi darovi človeške nature, vsa spoznanja naše pameti, vse lepe lastnosti našega serca pridejo od zgoraj in roka božja samo je studenec, s ktere doli na nas teko. „Pri meni — govori Bog v sv. pismu (pregov. 8, 14. 18.) — je svet in pravica, pri meni je razumnost, pri meni je moč. Pri meni je bogastvo in čast, in preobilno premoženje.“ — Naj si torej ljudje, kolikor hočejo, prizadevajo, da bi svoje gospodarstvo v red djali, svoje premoženje pomnožili, boljši dneve si napravili, naj vse dušne in telesne moči v to vporabijo, če jih Bog pri tem ne podpira, če jih Vsemogočni ne blagoslovi, so vsa njihova prizadevanja zastonj; hiša jim ne bo urejena, premoženje ne pomnoženo, sreča ne vterjena. „Ker ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, kateri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje“ — pravi psalmist 126. 1. — In na kaj naj bi se človek zanašal, če manjka pomoči od gorej? Morda na pridno delo, s katerim se trudi od zore do mraka, da bi si potrebno pridobil? Ne — pravi apostelj,

tako zaupanje brez božjega blagoslova nas bi vselej goljufalo, ker „ne ta, ki sadi, ne tisti, ki priliva je kaj, ampak Bog, ki rast daje“ (1. Kor. 3, 7.)

Ali se naj zanaša na zlato in premoženje, ki ga že posede? Kako prazno je upanje, ki ga človek stavi na minljivi blesk zlata in srebra? Vsi zakladi sveta ga ne morejo nesreč, bolezen, nagle smerti obvarovati. — Ena sama ura najbogatejšega moža lahko spremeni v zadnjega berača. Zato pravi modri Sirah 31, 8.: „Blagor bogatemu, . . . ki ne hodi za zlatom in se ne zanaša na denar in zaklade, (ki jih tatovi ukradejo in molji snedó.“) — Ali se naj na pomoč drugih ljudi zanašamo, ki nam s priliznjenimi besedami obljubijo biti podpora naše sreče, in bramba zoper nesrečo? Prazno upanje! Saj so tisti, ki nam toliko dobrega obljubujejo, tudi ljudje, ki vsak dan svoje misli lahko spremené in danes naši prijatli — že jutri lahko sovražniki postanejo. Ljudje, ki ni en trenutek niso varni, da se jim sreča ne podere, kako bi mogli nas nesreče obvarovati? Če se samo na ljudi zanašamo, kako hitro se bomo zapuščene videli. In Bog sam studi tako prazno zaupanje, ko govori po Jeremiju 17, 5.: „Preklet človek, kateri zaupa v človeka, in mesó za svojo roko izvoli in njega serce odstopi od Gospoda.“ Ne človeška pridnost, ne človeška previdnost, ne posvetni zakladi, ne mogočni prijatli nas ne morejo nesreče obvarovati, ako nam manjka božjega varstva in blagoslova.

2. In skušnja, ali te resnice ne poterjujejo? Mnogokrat največja moč, kterej se po človeški sodbi nič ni moglo ustavljati, ni dosegla svojega namena. So ljudje, ki z vso svojo modrostjo in z vsem svojim trudom vendar konečno nič ne dosežejo. Kolikokrat imamo najboljše namene, in vse je dobro osnovano, in vendar se vse podere, ker pomoči nebeške manjka! Sv. pismo nam daje dosti zgledov za to resnico. — Po občnem potopu so hotli ljudje si neumerljivo slavo pridobiti ter se pred prihodnimi potopi in kaznimi zavarovati, ko so visok, terden stolp zidali. Ker pa niso Boga imeli za varuha, marveč za sovražnika, je kmalo nehalo to velikansko zidanje in so bili svetu v vedni spomin, da človeška iznajdba in podvzetje brez blagoslova od zgorej razpade.

Izraelci so gotovo tudi za kralja Ahaba svoja polja pridno obdelovali, pa vse njih delo je bilo zastonj, nebesa ga niso blagoslovila; niso dala dežja in suha zemlja ni rodila sadu. Ecehija, sicer pobožni kralj judovski se je hotel babilonskim poslancem pokazati strašnega in mogočnega in s kakimi pomočki? Pokazal jim je velike zaklade, ki jih je imel v Jeruzalemu ter si je mislil: če bodo videli moje silno premoženje, se bodo bali moje moči in moje kraljestvo pri miru pustili. Pa goljufal se je v svojem upanju, zakaj Bog mu reče: ker si svoje upanje bolj stavil na svoje zaklade kot pa na moj blagoslov, ti bodo tvoje bogastvo ukradli, vse tvoje zakladnice oropali in ti nič več ne pustili.

Kralj Sedecias se je silno oboroževal zoper Nabuhodonozorja in se posebno zoper svarilo prerokov zanašal na mogočnega egipčanskega kralja, ki je bil njegov zaveznik in mu močno vojsko poslal. Toda ker si Boga ni zbral za zaveznika, so omahovale vse človeške podpore. Nabuhodonozor zmaga ter odpelje Sedecija z vsem ljudstvom v sužnost.

Tako, predragi, je gotovo, da človek nič ne premore, ako Bog njegovega prizadevanja ne blagoslovi. — Zastonj torej, kmetovalci, obdelujete polje, ako Bog svojo blagoslovljajočo roko odtegne! Zastonj iščete, gospodarji, miru in sreče v svoji rodovini, ako Bog kakor prijatelj in varuh v njeni sredi ne prebiva. — Zastonj se trudi kupčevalec in obertnik od jutra do večera, ako pri svojem podvzetju nima Boga pred očmi. Zastonj se bolniki in nadložni skušajo stisk rešiti, ako pred vsem pri Bogu ne iščejo pomoči in vanj svojega zaupanja ne stavijo. Tako zdaj zastopimo besede Zveličarjeve: „Brez mene nič ne morete storiti.“ (Jan. 15, 5.) Zveličar ne pravi: Brez mene ne morete dosti, ne morete velikih reči storiti, on kar pravi, nič ne morete storiti t. j. brez moje gnade, če vam ne pomagam, ne morete nič velicega, nič majhnega, nič srednjega, z eno besedo nič storiti, če vašega prizadevanja ne blagoslovim; a z menoj, t. j. če vam jes svoj blagoslov podelim, pa vse premorete.

II. del.

Ako je človek samemu sebi prepuščen, je tako slaboten in onemogel, da ga pobožni Job po pravici primerja velemu listu, katerega veter semtertje maja, vendar le vse premore, ako vsemogočni njegovo prizadevanje vodi in podpira. Zares velika je moč blagoslova božjega, ker odstrani od nas vsako škodljivo zlo, če nam še tako proti ter nam podeli vse koristne dobrrote, če se še tako težko pridobé. Sv. pismo nam oboje paterjuje.

1. „Kder stanuje pod pomočjo Najvišega . . . hudo ne bo do njega prišlo in šiba se ne bo približala njegovemu šotoru . . . Po gadih in baziliskih bo hodil in bo potaptal leva in zmaja . . . Ne bo se bal ponočnega strahu, ne pušice, ki po dnevu leta, ne reči, ki po noči hodi, ne napada poldanske hudobe. Naj jih pade tisoč na tvoji strani in deset tisoč na tvoji desni; k tebi pa se ne bo približalo.“ (Ps. 90.) Nobena nesreča tedaj, nobena nevarnost, noben sovražnik ne more tistemu škodovati, nad katerim čuje mogočni blagoslov božji. — Hočete zgledov za to resnico, le ozrite se na izraelsko ljudstvo v Egiptu. Vsa dežela čuti strašne šibe. Kuga, strupeni merčesi, neznanska temota, požrešne kobilice in slednjič morivni angelj napolnuje vse hiše Egipčanov s strahom in trepetom, z nadlogami in solzami. Le Izraelci vseh teh šib nič ne občutijo, zakaj ne? Zato, ker jih je Bog izvolil v svoje ljudstvo ter jih vzel v svoje varstvo. Terdovratni Faraon se z vso vojsko potopi, a Iz-

raeljci nepoškodovani gredo črez morje. — Poglejte nedolžnega Davida. Mogočen kralj preganja begočega mladenčca od enega kraja do drugega, pa David zmir srečno uide nevarnosti, zakaj? — ker ga Bog ljubi in s svojim škitom brani. Savelj zgubi celo tron in Davida povzdignejo nanj. — Pomislimo, kako je šlo čisti Suzani. Dva gerda starca sta jo dolžila, njeno čast spodkopovala ter jej grob kopala, a vendar se ona ne zgrudi vanj — ker se Bog za njeno nedolžnost potegne ter jo reši; hudobneža pa sta osramotena. — Glejte, predragi tako odstrani blagoslov: t. j. varstvo in pomoč božja vsako škodljivo zlo, če nam še tako proti. Če se ti kristjan tedaj bojiš raznih zopernosti, če se želiš znebiti nadlog in težav, se ne zanašaj na svojo skerb in modrost drugih ljudi, ampak le na Boga, kteremu so pokorni morje in vetrovi in brez čegar vednosti se ne skrivi ne las na glavi. Če vsemogočni svojo blagoslovljajočo roko nad teboj raztegne, ne bo toča pobila tvojega polja, ne bo kuga pomorila tvoje živine, ne bo bolezen tvojega telesa pohabila — s kratka nobena nesreča te ne bo zadela. Nasproti pa boš vse koristne reči prejel, če se še tako težko dobé.

2. Ker blagoslov Gospodov obogati — se bere v pregov 10, 22. — on pomnožuje človeku dušne in telesne moči, da zamore tudi tiste reči doseči ter izvršiti, kar bi samo z naturnimi pomočniki ne mogel storiti. Zato prerok Jeremija človeka, ki je od Boga blagoslovljen, primerja drevesu, ki je ob vodah zasajeno in se ne boji vročine, temuč vedno zeleni in lep sad obrodi (17, 8.) Če torej človek tudi nima desti upanja to ali ono dobroto prejeti, če mu tudi pomočki manjkajo, kako koristno reč dognati — ako le Bog svoj blagoslov podeli, če le vsemogočni svojo roko raztegne in onemoglega podpira, tudi slabotni človek lahko vse potrebno doseže. — Zares, kjer Bog blagoslovi, tam je celo slaba roka Juditina v stanu celo sovražno vojsko zmešati in premagati. — Kjer Bog blagoslovi, tam je malo olja v verči in pešica moče zadosti, da preroka Elija, in vdovo iz Sarepte in njenega sinu več mesecev preživi. — Kjer Bog blagoslovi, tam je pet kruhov in dve ribe, sedem kruhov in nekaj ribic zadosti, da se nasiti 5000, drugič 4000 ljudi. Kjer Bog blagoslovi, aposteljni na morju cel vlak rib vlové, ko so prej celo noč zastonj delali. — Kjer Bog blagoslovi, tam premore 12 neučenih ribičev spreobrniti ves znani svet in na razvalinah malikovalstva vpeljati novo, čisto nasprotno vero.

Skratka, kjer Bog blagoslovi, tam se vse posreči, če tudi ni upanja, vse zapreke se premagajo in slabimi pomočki se velike reči izvršijo, ker se mogočnosti Gospodovi nič ne more ustavljati.

S k l e p.

Jasno je torej kot beli dan, da ni nič bolj potrebnega in koristnega, kakor blagoslov božji; ker človek nič ne pre-

more, ako Bog ne blagoslovi njegovega prizadevanja; a vse premore, ako mu Bog svoj blagoslov podeli. Blagoslov božji torej bi moral biti naša prva, najimenitnejša in najmočnejša podpora, na katero moramo vsa svoja podvzeta in prizadevanja in upanja zidati, ker le on more našim namenom srečen vseh podeliti.

Nikakor pa ne smemo čudežev od Boga pričakovati, kakor bi nam nič ne bilo treba delovati. Mi sami se moramo truditi, in blagoslov nebeški bo nadomestil, česar naše moči ne dosežejo. Sploh moramo gledati, da se vredne storimo blagoslova Gospodovega!

Koliko ljudi je, ki se v hudih stiskah in nevarnostih koj zdi-hovaje zatečejo k Vsemogočnemu ter ga prosijo za pomoč in blagoslov, ali sicer v svojem življenji se pa ne zmenijo za njegovo čast, njegovo voljo, njegove zapovedi! Ali pa morejo taki pričakovati, da jih bo roka Gospodova blagoslovila, če se je njih roka vedno zoper njega vzdigovala? Ne, molitve terdovratnih grešnikov ne zaslužijo uslišanja pred tronom božjim. Saj vidimo v današnjem evangelju, da so se množice vredne storile blagoslova Zveličarjevega. Tri dni so šle za njim ter so neumorno poslušale besede življenja ter takorekoč pozabile na telesne potrebe, zato jih je Zveličar v svoji dobrotljivosti bogato poplačal.

Z vsakdanjo molitvijo, z lastno marljivostjo, sosebnostjo pa z lepim kerščanskim življenjem si bomo naklonili nebeško milost in Gospod se ne bo obotavljal našemu prizadevanju podeliti svoj blagoslov. Storimo voljno to, kar Bog hoče, in Gospod bo gotovo storil to, za kar ga prosimo. Saj sv. pismo zaterjuje: „Gospodov blagodar je nad glavo pravičnega;“ (Pregov. 10, 6.) in modri Sirah (11, 24.) govori: „Božji blagoslov hiti pravičnemu v plačilo, in njegovo prizadevanje ob hitri uri sad prinese“ — sad, ki ostane za časnost in večnost. Amen.

II. pridiga za VI. pobinkoštno nedeljo.

(Delajmo, spolnujmo dolžnosti in zaupajmo! Gov. L. F.)

„Učenci so mu odgovorili: Kako jih bo kdo mogel tukaj v puščavi nasititi s kruhom.“
(Marka 8, 4.)

V v o d.

Na velikih in tudi na manjših cestah vidimo včasih kažipote, zlasti tam, kjer se poti križajo, ali na razpotjih, kjer se pot od pota, cesta od ceste ločite in vsaka na drugi kraj deržite. Navadno je na teh znamenjih namalana roka, spodaj pa je zapisan kraj, vas, mesto, kamur cesta pelje ali derži. Ti kažipoti so dobri za potnike, katerim kraji niso znani in nimajo nikogar, da bi ga poprašali po pravem potu, da bi ne zašli.

Kristjani! tudi človek se večkrat znajde na takošnem razpotji, t. j. na mestu, kjer se poti križajo, in ne ve, ktereга naj bi se deržal, da bi dosegel svoj cilj. Zato nam je pa naš Zveličar prinesel tak kažipot z nebes; ta kažipot je sveto evangelje, in nauki, ki jih je on učil, potem pa svoji cerkvi zročil. In ravno danes, kedar slišimo brati sv. evangelje od pomnoženja kruhov in ribic, stojimo na takem razpotji, ki ga dela skerb za vsakdanje življenje in za njega potrebe. Človek v tej skerbi lahko preveč, ali pa tudi premalo stori; — eni premalo zaupajo na božjo previdnost in se preveč zanašajo na svoje delo, umnost in moči, drugi spet se preveč zanašajo na Boga, na dobre, usmiljene ljudi in sami premalo skerbijo, in delajo. Obe ste krive poti, ki človeka od pravega cilja odvrčajo in v grehe zapeljejo. Tu je nam treba vedeti pravega pota, da ne zajdemo v stran. Pravi pot pa, ktereга nas uči večna resnica je ta:

Ne skerbimo preveč, in ne skerbimo premalo, ampak delajmo in storimo svojo dolžnost, potem pa zaupajmo v božjo previdnost in dobrotljivost.

Oče nebeski, ki ti vse živiš, za vse skerbiš, potrdi naše upanje v tvojo božjo previdnost!

Razlaga.

1. Pervi del današnjega nauka se glasi: Ne skerbimo preveč za potrebe tega življenja, da ne bomo maloverni. Ta zlati nauk učil je sv. Duh že v starem testamentu in je ljudi spominjal na božjo previdnost ali skerb za vse njegove stvari. Pomislimo le, koliko je živih stvari na tej zemlji, koliko jih

je po vodah, na zemlji in v zraku; — koliko živeža potrebujejo te stvari, in vsaktera žival hoče drugi živež. Glejte, za vse te stvari je živež pripravljen, zatorej kralj David tako ginja poje: „Vseh oči gledajo na te, o Gospod! ti jim daješ živež o svojem času. Ti odpreš svojo roko in napolniš vse, karkoli živi, s svojim blagoslovom.“ Kdo daje krokarjem živež, kedar njega mladiči kričijo, ker nimajo kaj jesti? je govoril Bog Jobu, ko ga je tolažil. In sam Jezus je opominjal svoje učence zaupati v božjo previdnost, rekoč: Glejte, tice pod nebom . . . Za vse stvari Bog skerbi, najbolj pa za človeka, ki je za angelji najimenitnejša stvar božja, najimenitnejši na tem svetu. Njemu, to je človeku je Bog podvergel in pokorne storil vse druge pozemeljske stvari, živali na polji, tice pod nebom in ribe v morju; vse je Bog stvaril, naj človeku služijo v pomoč in živež.

V sv. pismu nikjer ne najdemo, da bi bil Bog pravičnim obljubil obilnost živeža in premoženja, zato, ker v obilnosti še ni vsa sreča; to pa beremo v sv. pismu, da je pravičnim obljubil, da jih v potrebi zapustil ne bo. Zato je klical sv. Ciprijan: Kdaj se je dogodilo, da je Bog pravičnega zapustil v njegovi potrebi in sili? Kdor je v sv. pismu le nekoliko zveden, on se bo spominjal, kolikokrat je Bog po čudovitnem potu skerbil za svoje. Hagar je bila pregnana iz Abrahamovega šotora, s svojim sinčekom Izmaelom. V puščavi zgrešita pot in terpita hudo žejo. Mladi Izmael, od same žeje že umira in mati, ki ne more gledati svoje dete toliko terpeti, ga položi pod drevo in gre preč od njega. Tedaj zasliši en glas, ki jej reče: Bog je uslišal stokanje tvojega otroka; idi in pomagaj mu. Hagar vstane in ko se otroku bliža, najde studenec z vodo; napoji otroka in pije sama in vzame še vode seboj v mehn. Tako sta bila rešena smerti od žeje, mati in sinček.

Še očitnejši se je razodevala božja skerb nad Izraelskim ljudstvom. Blizo tri milijone jih je bilo, ko jih pelje Mojzes iz bogate Egiptovske dežele in pridejo v puščavo, kjer še za malo ljudi ni bilo niti živeža, niti vode. Ljudstvo je mermralo; balo se je, da bode lakote poginilo, Mojzes pa zaupa v Boga, ki mu je ukazal ljudstvo peljati z Egipta in jim reče: Jutre bote s kruhom nasiteni in bote spoznali, da Gospod Bog za vse skerbi. Drugo jutro pa je padla mana, in z mano je Bog živil svoje ljudstvo ves čas, kar so prebivali v puščavi t. j. 40 let.

To je pokazal na Eliji preroku. Zlobni kralj Ahab ga preganja. Bog mu ukaže iti v Sarepto k ubogi vdovi, ki ni imela več kakor peščico moke in malo olja — in od tega živijo tri ljudje: Elija, vdova in njen sin celo leto. — Danielju v levnjaku pošlje jedi po preroku Habakuku.

Kaj hoče s temi izgledi? Ali da bi nič ne skerbili? Ne, temuč, da bi preveč ne skerbili, sicer človek lahko zapade lakomnosti, kakor tisti bogatin, ki si je napravil žitnice, shrambe, hleve; Jezus

pa je rekel: Neumnež, še to noč se bo duša tirjala od tebe, čegavo bo vse to. Ravno ta nauk je zapopaden v današnjem evangelji: Ljudje so šli za Jezusom, z živem se niso preskerbeli. Tri dni so bili že pri Jezusu, in on sam je rekel: Če jih tako spustim, bodo od lakote poginili. Učenci so odgovorili: Kdo bo mogel jih s kruhom nasititi v puščavi. Jezus jim je pa kmalu pokazal: kdo to more. Ukaže ljudem sestti, blagoslovi kruhe in ribice in vsi so jedli, se nasitili in še 7 jerbasov so napolnili z ostanki. To je tedaj nauk Jezusov: Ne skerbite za svoje življenje, kaj bote jedli. On ni rekel, ne skerbite nič, temuč ne skerbite preveč.

Dve leti je, kar je toča hudo potolkla; tedaj smo bili poparjeni, da nekteri so bili blizo obupani; pa glejte zavoljo te nesreče še nihče ni umrl. Živeža ste še imeli, čeravno ne tako obilno, kakor drugekrati.

2. Ogibati se je treba še drugega greha, v katerega jih tudi mnogo zajde, t. j. da se preveč na Boga, ali na druge ljudi zanašajo, sami pa premalo ali pa nič storijo.

Predragi! težko je razločiti in povedati, kateri stranpot je nevarnejši, ali ta, da človek preveč, ali pa ta, da človek premalo skerbi za potrebe življenja. Kdor preveč skerbi, lahko zajde v lakomnost in v krivičnost, Kdor pa premalo skerbi zajde v druge pregrehe, ki niso manj gerde. Tu je najprej lenoba. Nekteri ljudje bi radi imeli, naj bi se njiva sama orala, sama kopala, sama posejala, oplela, požela, in žito zmlatilo. Vsak trud jim je pretežek, vsako delo preveč, vse jim ni po volji, ne vročina, ne merzlota, ne deževje. Le počivali bi radi. Jim veli sv. Duh: Lenuh idi k mravlji se učiti, in k bčelici, uči se od teh živalic delati in skrbeti za zimo in stare dni. Kedar taki ljudje nimajo dosti, kdo je mar kriv tega?

Drugi greh je zapravljivost ali požrešnost. Nekteri ljudje ne pomislijo, da le enkrat v letu žanjemo, pa za celo leto. Oni si pa ne znajo pridelke ali zaslužek razdeliti, da bi na vsak mesec, na vsak dan nekaj prišlo. Od začetka so preobilni, potem pa prepričli, kakor zamorci, ki po žetvi vsaki dan plešejo, potem pa pol leta stradajo. Kedaj imajo, tedaj ne vejo varovati, ali je čuda, da morajo potem stradati. Je mar Bog kriv tega? Ne, ne, njih zapravljivost in nemarnost je zakrivilo revščino.

Še ena nevarna pot je, na katero lahko zajdejo ljudje, ki premalo skerbijo za življenje in njega potrebe, in tej poti se pravi: sleparstvo, goljufija, tatvina in roparstvo. Kedar lenoba nič ne nese, in dobri ljudje jih nočejo podpirati, živeli bi pa vendar radi, začnejo ljudi slepariti o priložnosti, tudi zmikati, skrivši ali bolj očitno, z lepim ali z gerdim, dokler ne pridejo pravici v roke, ali pa žalostna smert sramotnemu življenju konec ne stori.

S k l o p.

Kerščanski poslušalci! te dve stranpoti, na ktere človeka lahko zapelje skerb za življenje, ali da preveč, ali da premalo skerbi. Obe ste nevarni; obe nas lahko pripravite v velike grehe, in ob milost božjo; obe ste krive, da zaradi časnega življenja zgubimo pravico do večnega življenja. Obeh se je treba varovati in pred obema sem vas že mnogokrat svaril in vas bom svaril, dokler bom med vami. Prava zlata pot je ta. Storimo vsak svojo dolžnost, delajmo kar je prav, potem pa zaupajmo v božjo previdnost, ki ne zapusti nobene stvari, in tudi nas pozabil ne bo. Amen.

Pridiga za god ssv. aposteljna Petra in Pavla.

(Sv. aposteljna — zgled spreobnjenja. Spisal in govoril A. Žlogar.)

„Ona sta dva svečnika, ki pred Gospodom zemlje stojita.“

(Apok. 11, 4.)

V v o d.

Sv. Peter in Pavelj, kterih častitljivi spomen danes obhajamo, sta po sodbi vseh pravovernikov najimennitnejša aposteljna. Peter, ker mu je Kristus sam sprednost pred drugimi podelil, ko ga je za vidnega poglavarja svoji cerkvi postavil; Pavelj, ker je bil po čudežu k apostolstvu poklican in nedvomno med vsemi aposteljni za razširjanje in vterjenje kerščanstva največ storil. Velik je pa tudi blišč njunih čednost; tako da je češčenje, ki ga jima skazujemo, popolnoma opravičeno, in se sploh od nju dveh lahko učimo pota v sv. nebesa. Na ta dva svetnika se zamorejo obrniti besede sv. pisma: Ona sta dva svečnika . . . Kristus si ju je izvolil, da razsvitlujeta široki svet, ki je kakor nekdanj s temo pregrehe in nevere pokrit.

Pa nekdanj sta bila ta dva aposteljna tudi slaba, uboga grešnika. Peter je nezvest postal svojemu Učeniku, ko bi ga bil moral očitno spoznati; Pavelj je ves gorel sovraštva do kristjanov ter jih je tudi preganjal. Zato se pač vprašamo, kako sta vendarle k taki visokosti dospela? Začetek k njuni popolnosti je bilo njuno spreobnjenje in potem spokorno življenje. Ko se spreobneta, postaneta koj najzvestejša učenca Gospodova, goreča oznanovalca božjih resnic, vse sta pripravljena za Kristusa storiti; zato pa sta tudi v

nebesih visoko povzdignjena, in „sta kakor dva svečnika, ki stojita pred Gospodom zemlje.“

V ta dva svečnika se moramo posebno danes ogledati in ju vsaj v tistem posnemati, kar je nam najbolj potrebno, ako hočemo tudi mi kedaj stati kakor svečniki pred Gospodom. Sv. cerkev pa nam v sv. Petru in Pavlu kaže pravi zgled spreobnjenja; Petra nam mnogokrat predočuje kakor skesanega spokornika s pojočim petelinom na strani; Pavlu v spomin pa je posvetila celo dan njegovega spreobnjenja. Zato premišljajmo danes v svojo tolažbo in posnemo njuno spreobnjenje.

Razlaga.

1. Peter in Pavelj sta nam zgled in predpodoba, kako se spreobnjenje začne.

a) Vsako spreobnjenje pride od Boga, je tedaj delo gnade božje. Bog je, ki grešnika k spreobnjenju vabi in kliče in vodi, t. j. Bog tako napravi, da grešnik pride k spoznanju svojih grehov in k sklepu poboljšanja. Tega se prepričamo v življenji Petra in Pavla. Ni nam treba o tem govoriti, da je Petra Kristus sam poklical v kerščanstvo in apostoljstvo, ko mu je rekel: „Od zdaj boš ljudi lovil;“ — dosti je, ako se ozremo le na spreobnjenje po zatajenji. Iz sv. pisma nam je znano, kako serčno je ljubil Peter svojega Mojstra, kolikrat mu je svojo vdanost razodel z besedo in djanjem in v noči pred terpljenjem mu je s prisego zagotavljal, da ga ne bo zapustil. „Ko bi se vsi pohujšali nad teboj, se jes ne bom pohujšal.“ „Akoravno bi mi bilo s teboj umreti, te ne bom zatajil.“ (Mat. 26, 33, 35.) In vendar je ravno ta goreči apostelj trikrat Jezusa zatajil, preden je petelin dvakrat zapel. Zabredel je v greh, ker je preveč v samega sebe zaupal, na svojo moč in svojo trdno voljo se zanašal in se ni ponižno priporočal gnadi svojega božjega Učenika. — Pa ravno ta je njegovo serce kmalo spet na boljša pota pripeljal; gnada božja je njegovo notranje ganila, ko je slišal petelinovo petje, ko je videl mili pogled zvezanega Mojstra. Tako je našel pot poboljšanja.

Savelj je bil najhujši preganjalec kerščanskega imena; vse učence in spoznovalce Kristusove bi bil rad pokončal. Pa glej na potu v Damask mu Gospod na serce govori: „Savelj, Savelj, zakaj me preganjaš?“ — in s tem se je začelo njegovo spreobnjenje. Očividno je roka božja oba pripeljala k poboljšanju. S tem pa nikakor ni pomanjšano njuno zasluženje pri spreobnritvi; ker zasluga obstoji v tem, da sta koj glas Gospodov poslušala, ki ju je klical k poboljšanju. Ako bi se Peter za petelinovo petje, za mili pogled Zveličarjev nič ne bil zmenil; če bi bil Savelj preslišal glas, ki ga je opominjal, bi se morda nikdar ne bila spreobnčila. To je prva okoliščina, po kateri nam dajejo lep zgled spreobnjenja.

b) Tako kakor ta dva aposteljna Bog tudi druge grešnike kliče k poboljšanju. Različna znamenja jim daje, da je že čas k Bogu se verniti; pa oni ali preslišijo glas božji ali ga ne zastopijo, v svoji lahkomišljenosti ne pazijo na ta znamenja gnade božje in nočejo o čem drugem vedeti, kakor o grehu. Bog grešniku govori zdaj po mešniku, zdaj mu pošlje veselje, zdaj križ in terpljenje, zato da bi ga nagnil k spreobnjenju. Zdaj vzame hudobnim otrokom dobre stariše, hudobnim starišem pa dobre otroke, da bi jih pretresel; zdaj pošlje grešniku naglo nesrečo, da bi mu oči odperli; zdaj zopet sušo, točo, lakoto, kužno bolezen ..., da bi vasi, mesta, dežele k pravemu spoznanju pripeljal. Vse to so klici, migljeji božji k spreobnjenju, kakor oni pri Petru in Pavlu. O ko bi grešniki tako voljno poslušali klic Gospodov, koliko manj bi se jih pogubilo!

2. Pa ta glas božji bi morali tudi hitro ubogati, to je drugi zgled, ki ga nam dajeta sv. aposteljna.

a) Komaj je Simon, Jonov sin, zaslišal glas Jezusov, ki ga je povabil, naj hodi za njim, je Peter zapustil stariše in hišo, in mreže in čolne in je šel za Jezusom. Komaj je po zatajenji presunljiv pogled Jezusov zapazil, komaj zaslišal petelinovo petje, ki ga je spomnilo na prelom prejšnje prisege, je hitel venkaj iz pred-dvora in je bridko jokal.

Komaj je Pavelj zaslišal glas Gospodov: „Savelj, Savelj, kaj me preganjaš,“ se je pustil peljati v Damask, da bi tamkaj v ostrem postu premolil in se dal na to kerstiti. Pri teh dveh ni bilo tedaj dolzega pomišljevanja in odlašanja, bi li se spreobrnili ali ne, bi li glas božji poslušala ali ne; hitro, brez obotavljanja sta ubogala klic Gospodov.

b) Ta dva aposteljna bi morali posnemati tisti kristjani, ki so bili tako nesrečni, da so v kake grehe zabredli. Večkrat Bog pripelje grešnike k spoznanju, da jim je treba se spreobrniti, ako se hočejo zveličati in tudi sklep naredijo, da se bodo poboljšali; pa namesto, da bi koj začeli, še odlašajo svoje poboljšanje in imajo razne izgovore, tako da pri vsem njihovem sklepu vendar stari grešniki ostanejo. Marsikteri pravi: Saj sem še mlad, imam še časa dovelj se poboljšati in spokoriti! Pa ko bi tudi vedel, da ti bo Bog tisti čas podelil; ali jih že ni mnogo smert prehitela? Drugi pravi: Imam toliko opravil in kupčij; se bom že v boleznih spreobrnil. Ali pa veš kakošna bo tvoja bolezen in ali boš na izpraševanje vesti in na pokoro le misliti mogel? In zopet drugi se boji težav in truda, zato odlašajo na jutri, na poznejši čas, kakor da bi bil ta v njegovi oblasti. Pri vseh enakih se je bati, da ostanejo stari grešniki ter jih čaka nesrečna večnost. Dobro, katero kdo hoče storiti, mora biti hitro storjeno, sicer se tudi najboljša volja zgubi in ž njo izveršitev dobrega. Kakor hitro Bog vzbudi voljo, se mora koj k djanju prestopiti. Kdor še misli na odlog, ta se vterjuje v

grehu, zgubi zlati čas gnade božje in spodkoplje spreobnjenje. Odlasjanje, oprezovanje je smert poboljšanja.

3. Spreobnjenje sv. apostelnov je bilo tudi stanovitno.

a) Pot pokore, ktereга sta bila Peter in Pavelj nastopila, nista več zapustila, obžalovala sta svojo zmoto vse svoje žive dni. Sv. Klemen pripoveduje, da se je Peter vselej zjokal, kedarkoli je petelina slišal peti. Obilne solze so mu celo brazde napravile po obližji. In Pavelj je večkrat v svojih listih spoznal svojo napako ter sam rekel: da ni vreden apostelj imenovan biti, ker je preganjal cerkev božjo.

b) Prelepa zgleda nam v posnemo. Tudi naše spreobnjenje mora biti stanovitno. Enkrat spreobnjen, poboljšan, nikdar več grešnik! Ker le stanovitna pokora pripelje v nebesa. In poboljšanje toliko kristjanov, o kako je omahljivo! Komaj se je začelo, se je pa zopet poderlo! Spreobnjenje pri mnogih nima obstanka. Njih življenje je le vedno ponavljanje prejšnjih napak in povračevanje v stari greh. Zato pravi sv. pismo: „Kdor stoji, naj gleda, da ne pade;“ t. j. kdor se je spreobernil, naj si prizadeva na tem potu ostati, ker „kdor do konca stanoviten ostane, bo zveličan.“ Tako stanovitno spreobnjenje vidimo pri sv. Petru in Pavlju, zato pa se zdaj veselita v nebesih.

4. Pa tudi stanovitno spreobnjenje bi ne zadostovalo, ako bi ne bilo združeno z resnobno ostro pokoro. Tudi v tem obziru sta aposteljna svitli luči, ki kažeta pot pravim spokornikom. Treba je ne le dobro delati neumorno, temuč tudi vse težave in križe voljno prenašati in s tem za grehe kar največ mogoče zadostovati.

a) Peter je na opomin Gospodov koj zapustil dvorišče Pilatovo; in en trenutek noče več biti na tistem kraju, kjer je tako globoko padel, po nobeni ceni noče več ostati v tisti družbi, ki ga je v tak greh zapeljala. Hiti proč, se joka in se ne verne več. Glejte resnobno je začel spreobnjenje, ker je zapustil bližnjo priložnost v greh, kar je prvi pogoj resničnega poboljšanja. Kdor pa noče zapustiti tistih krajev in okoljščin, v katerih je že enkrat ali večkrat padel, tisti se bo težko kedaj spreobernil. — In britko je jokal, t. j. on je resnično obžaloval svoj greh, da je svojega Učenika zatajil. Zato pa je hotel zdaj še v svojem življenji popraviti to, kar je zakrivil in nasproti čast in slavo Jezusovo razširiti in povzdigniti. Zato je brez strahu oznanoval križanega Jezusa in njegov nauk ter se ni bal zopernost in težav, ki so bile s tem združene. Sovražniki Jezusovi so tudi njega preganjali, pretepali, v železe kovali, v ječe metali in mu prepovedovali križanega oznanovati; pa on jim je odgovoril: „Boga je treba bolj slušati, kakor pa ljudi.“ (Act. 5.)

Poglejmo na Pavlja! Koj po prejetem sv. kersu je tako goreče Jezusa oznanoval, da so se vsi čudili. Prej tako velik sovražnik

Jezusovega imena, zdaj njegov velik in navdušen poslavitelj. Koliko je Pavelj na svojih apostolskih potih prestal, je samemu Bogu znano; nekoliko težav in zopernost je v svojih listih omenil; pa kolikor več je terpel, toliko bolj srečnega se je štel.

Oba aposteljna sta svojo zvestobo in ljubezen do Jezusa in svoje stanovitno ter resnobno spreobnjenje zapečatila s tem, da sta pod cesarjem Neronom v Rimu mučeniško smert preterpela 29. junija l. 67 po Kristusu. Peter je bil križan, Pavelj pa ob glavo djan.

b) Resna in ostra pokora teh dveh aposteljnov naj tudi nam kot svitla zvezda kaže, kakošno mora biti naše spreobnjenje da bo Bogu dopadljivo, nam pa v zveličanje. Žalibog da poboljšanje kristjanov ni vselej tako. Večkrat ni nič družega, kakor opuščanje hudega; a da bi dobra djanja doprinašali, v čednosti napredovali, na to ne mislijo; da bi kaj zavoljo grehov preterpeli, da bi križe in nadloge voljno sprejeli, in tako za prejšnje grehe zadostovali, tega slišati nočejo. Resno poboljšanje bi se moralo kazati ravno v doprinašanji dobrega in popravljanji prejšnjih napak. Gorečnost Bogu služiti in za grehe se pokoriti bi morala biti pri spreobnencih dvakrat tako velika, kakor pri tistih, ki so ves čas nedolžno živeli.

S k l e p.

Dva svečnika sem vam danes pokazal, aposteljna Petra in Pavlja, na ktera naj se vsi kristjani, posebno zaupljivo pa ubogi grešniki ozirajo, ker sta spodbudljiva zgleda spreobnjenja in nam kažeta pot proti nebesom. Njun padec naj nas svari pred grehom ter opomni, da tudi najboljši lahko zabrede; njuno poboljšanje pa naj nas uči hitre, resne in stanovitne pokore, ker potem imamo ravno v teh dveh aposteljnih zagotovilo, da bomo tudi mi kakor svečniki enkrat stali pred Gospodom nebes in zemlje. Amen.

II. pridiga za god sv. aposteljnov Petra in Pavlja.

(Ljubezen do Boga se kaže v delih in v terpljenji; gov. M. T.)

„Gospod! ti veš, da te ljubim. Mu reče:
Pasi moje jagnjeta.“ (Jan. 21, 15.)

V v o d.

Ko so bili aposteljni praznovanje velike noči dokončali in so bili še nekoliko dni v Jeruzalemu ostali, so se potem na Gospodovo povelje nazaj v Galilejo vernili. Ondi se jim Kristus pri Tiberijaškem morji tretjič prikaže, kjer na njegovo besedo mrežo verže in obilen vlak rib zajmejo. Na to je ž njimi jedel pečeno ribo in kruh. Ko so bili pa odjedli, hoče Simona Petra na terdo poskušnjo deti, da bi ga potem vpričo družih učencev za voljo njegove prevelike ljubezni poglavarja svoje cerkve postavil. Kakor ga je poprej Peter na dvorišči velikega duhovna trikrat zatajil, tako sedaj Kristus od njega tirja trikratnega zaterjenja njegove ljubezni. Zato ga trikrat zapored vpraša: „Simon Jonazov! me ljubiš bolj, kakor ti-le?“ In trikrat mu Peter odgovori: „Gospod! ti veš, da te ljubim.“ Pa, ko ga tretjič le še ravno to vpraša, se je Petru že milo zdelo, in mu svojo ljubezen tako za gotovo zaterjuje, da se celo na njegovo božjo vsevedočnost, ki serca in ledja preiskuje, skliče, rekoč: „Gospod! ti vse veš; ti veš, da te ljubim.“ (Jan. 21, 17.)

Temu Petrovemu zaterjenju pristavi Kristus dvojen izrek. Pervi je obsegal neko povelje, drugi pa neko prerokovanje. Najprej mu veli: „Pasi moje jagnjeta! Pasi moje ovce!“ s katerimi besedami ga je poglavarja med aposteljni postavil in mu skerb za pastirstvo duš izročil. Potem pa mu reče: „Dokler si bil mlajši, si se sam opasoval, in si šel, kamor si hotel; kedar boš pa star, boš svoje roke raztegnil, in drugi te bo opasal, in te popelje, kamor ti nočeš.“ (21, 18.) S temi besedami mu napoveduje preganjanje, terpljenje in smert na križi, ki jih bo moral za Kristusa prestati. Zakaj pač Kristus unega pogovora od ljubezni, ki ga je poprej pričel, ni nadaljeval, temuč je jel od dela in marterstva govoriti?

Vidite, ljubi moji! zato, ker ljubezen ni prava ljubezen, ktera ni v skušnji poterjena. Te poskušnje prave ljubezni do Boga so pa ravno te, katerih je Kristus od Petra tirjal, namreč dela in pa terpljenje. Del je od njega hotel v skerbi za blagor vernih, terpljenja pa z napovedjo preganjanja in križanja. In v tem dvojnem se mora tudi naša ljubezen do Boga kazati. Zatorej danes v prečastiti god in praznik sv. aposteljna Petra in Pavlja premišljujmo,

1. kaj prava ljubezen do Boga dela, in
2. kaj prava ljubezen do Boga terpi. — Pripravite se!

Razlaga.

1. Pervo znamenje prave ljubezni do Boga so dela. Zato se ljubezen večidel z ognjem primerja, ne da bi, kakor stoječa voda, ali soparen zrak pri miru stala, ali kakor pusta zemlja, bila nerodovitna, temuč bila vedno delavna, kakor plamteč ogenj, ki nikoli ne miruje. Prava ljubezen do Boga pa pred vsem drugim od nas hoče, da naj vse opuščamo, kar bi ga zamoglo razžaliti in njegovo jezo zoper nas vneti. Po tem takem ne smemo njegovih zapoved nikdar prelomiti, naj bodo skušnjave sveta, mesa in hudobe še tako silne. „Kdor moje zapovedi ima, in jih spolnuje, tisti je, kateri me ljubi, pravi Kristus. (Jan. 11, 21.) Ne tisti, ki semtertje prazne zdihljeje do mene spušča, in pri meni pomoči išče, kedar ga nadloge stiskajo, ne tisti, ki semtertje pred sedež mojega veličastva na kolena pade, in mi dolžno hvalo skazuje, ampak tisti me resnično ljubi, kdor na moje zapovedi gleda, in si prizadeva jih vsikdar z zvestobo in natančnostjo spolnovati.

Takega natančnega spolnovanja božjih zapoved je k pravi ljubezni tolikanj potrebno, da, ako le eno samo v kaki veliki reči prelomimo, že ob to ljubezen pridemo. Sv. Jakob piše: „Kdorkoli pa vso postavo spolni, se pa pregreši v enem, je vsega kriv.“ (2, 10.) Zakaj kateri je rekel: Ne prešetvaj, je tudi rekel: Ne ubijaj! Ako sicer ne prešestvuješ, ubijaš pa, si prestopnik postave.“ (2, 4.) S temi besedami apostelj daje na znanje, da, ako le zoper eno zapoved ravnamo, že zaničujemo tistega Boga, ki je vse zapovedi dal, in tako spoštovanje in ljubezen do njega iz serca preženemo. — Da, še celo mali odpustljivi grehi so v očeh resnično ljubijočega gnjusoba, da se tudi najmanjših prostovoljnih prestopkov skerbno varuje. In ako ga človeška slabost vendar le štirikrat zmaga, so zdihljeji, ki se mu iz pers silijo in solze, ktere mu iz oči teko, znamenja njegove bolečine, s katero je njegova duša napolnjena. Če je pa s smertnim grehom Boga razžalil, ga, kakor sv. Peter, ves čas svojega življenja objokuje in vse dela in terpljenja v duhu pokore prenaša.

Ako bi vas pa sedaj vprašal, ali se tudi vi tako skerbno greha varujete, da s spolnovanjem sleherne zapovedi Bogu pravo ljubezen skazujete, bi marsikdo moral spoznati, da vse njegovo življenje ni drugega, kakor nepretergana versta prelomljenja božjih zapoved. Kolikrat si ga razžalil s prevzetnostjo, z lakomnostjo, nečistostjo in nevoščljivostjo, z nezumno pijačo in jezo, s pogovori, v katerih si slabosti svojega bližnjega raznašal, ali mu jih še celo po krivici sam prideval, ali z nesramnimi besedami, ki so bile nedolžnim in odraščenim v pohujšanje in v spodtiko! Kolikrat s pre-

grešnimi željami, ali z željami po ptujem blagu, ali s krivicami, goljuhnjami in odertijami! Kje je po tem takem ljubezen, katero je Bog do sedaj od tebe prejemal?

Ako pa morebiti takega zadolženja v velicijh stvarih nisi kriv, kako je pa s prelomljenjem manjših dolžnost? Koliko si storiš iz vsakdanje nepoterpežljivosti, iz prepirov in kregov z domačimi ali s sosedi, iz radovoljnega razmišljanja pri molitvi, iz nespodobnega vedenja v božjih hišah, iz kake male kletve, iz laži v norčijah ali v sili, ali pa, če svoje telo nečimerno lišpaš, ali se nikoli izpod strehe ne ganeš, preden se v zerkalo spredej in zadej ne ogledaš? To so grehi, ki jih skoraj vsako uro, ali vsaj večkrat na dan storiš, in se še za nje ne zmeniš. Če se jih tudi pri spovedi obtožiš, vendar jih ne obžaluješ in nimaš trdnega sklepa poboljšanja. Taki nočejo Kristusa z Judi vred ravno na križ pribiti, vendar pa mu v obraz pljujejo in zaušnice dajejo. Oni nočejo biti med hudobneže in razbojnike šteti, pa tudi ne zvesti služabniki svojega Gospoda biti. Torej njih ljubezen do Boga ni prava, ampak pomanjkljiva, nepopolnoma ljubezen. Prava ljubezen se velicijh in malih grehov skerbno varuje, ker se boji, svojega ljubljence le kolikaj razžaliti.

Kdor Boga prav ljubi, ta pa ne sovraži greha le nad seboj, ampak tudi nad drugimi, in zato si prizadeva, da ga po svoji moči in dolžnosti odverne. Dober otrok čuti vse, kar terpi njegov oče ali njegova mati, in tisti meč, ki njuno serce prebada, rani enako njegovo dušo. Tako se Mojzes z gore pridši, ko vidi ljudstvo okoli zlatega teleta malikovati, v gorečnosti vname, tele razdrobi in jih veli 23 tisuč hudobnežev pomoriti. — Finees, vidivši hudodelnika očitno grešiti, jeze ne more zderžati, temuč z nazim mečem nanj plane in ga na tla podere. — Elija, vidivši Izraelce malika Bala moliti, si smerti želi, da bi take gnjusobe dalje ne gledal. — Matatija, ko vidi nekega Juda malikom darovati, se trese na vseh udih, plane do njega, in zmaščuje nad tem pohujšanjem na ravno tistem oltarji, kjer je ležal maliku posvečeni dar. „Moje oči točijo potoke vodá, ker se ne deržé tvoje postave,“ kliče kraljevi prerok. (118, 136.)

Ali je pa vaša gorečnost, vaša ljubezen do Boga tudi taka? Ste tudi v resnici žalostni v svojem sercu, če vidite, da bližnji Boga žali? Ali vam je skerb, da bi ptuje grehe, kolikor je na vas ležeče, odvernili? Kako redki so, katerim bi se tako spričevanje zamoglo dati! Kako redka je torej tudi prava ljubezen do Boga! Postavim: ti si predpostavljen; zakaj pa pregrešnih razvad in spričenost sedanjih časov ne oviraš? Ti si gospodar in gospodinja; zakaj pri družini terpiš vso kletev in kvantanje, vasovanje in ponočevanje? Ti si oče ali mati. Zakaj pri otrocih toliko odraslikov greha ne porežeš in jih k pokorščini in bogoslužnosti ne priganjaš? Ti si prijatelj temu in unemu. Zakaj si ne prizadevaš, da bi ga z lepim opominovanjem poboljšal? O ko bi Boga v resnici ljubil, gotovo bi za voljo toliko razžaljenja moral v sercu bitko žalovati

in ga po svoji moči in dolžnosti ovirati! Tak zgled sta nam med drugimi zapustila sv. apostelna Peter in Pavelj, ki sta si na vseh svojih apostolskih potih križem svet neutrudljivo in z nevarnostjo svojega življenja prizadevala, malikovanje, krivoverstvo in hudobije sveta zatreti, in serca vseh ljudstev in jezikov z ognjem božje ljubezni vneti. Zato sta pa tudi od sebe reči zamogla: „Kdo oslabi, da bi jes ne oslabel? kdo se pohujša, da bi jes ne gorel?“

2. Drugo znamenje prave ljubezni do Boga pa se kaže v terpljenji, ako križe in nadloge velikodušno prenašamo.

Kakor se v apnenici skuhano kamenje, če vodo nanjo vlivaš, ne pogasi pri tej priči, ampak se zopet na novič razbeli, da kipi, vre in poka, ravno tako se Boga ljubijoče serce ne da po časnih nadlogah k tlam potreti, ampak se po njih za Boga le še bolj vname, vedoč, da Bog tiste, ktere ljubi, tepe in šibo pošlje vsakemu, ktereга sprejme za svojega otroka, in da, kakor se zlato v razbeljenem plavži čisti, tako se prava ljubezen čisti in poskuša v peči nadlog.

So pa kristjani, ki mislijo, da najčistejši plamen ljubezni do Boga v njihovih sereih tli, ako pri molitvi kako sladkost okusajo, ali so pri prejemi sv. zakramentov, ali pa pri družih pobožnostih do solz ginjeni. Pa od kod te misli? Od tod, ker jih Bog s križi ne obiskuje, ker ne terpe ne pomanjkanja, ne bolezni, ker imajo svoje shrambe z vsem potrebnim založene, ker je mir in edinost med domačimi, ker se jim po polji in po nogradih božji blagoslov razodeva. Ali naj, postavim, umerje edini otrok, oče ali mati, naj jih kdo kaj obreče, ali naj s sosedi pridejo v kakošne pravde, naj sami ali kdo drug pri hiši zbolí, naj bo pri živini kakošna nesreča, naj toča polje in nograde poškodeje itd., vprašam, ali je njih serce še s poprejšnjim ognjem ljubezni do Boga vneto? O kaj še! Kmali se oglasijo z rotenjem in preklinjevanjem, z jezo in sovraštvom, in z godernjanjem zoper božjo previdnost in njene naredbe. O kako majhen je ogenj ljubezni, ki ga že nekatere kaplje časnih nadlog pogasé!

Kaj ne, še tako ljuknjasto vedro, dokler je v vodnjaku, je ravno tako polno vode, kakor drugo celo vedro. Ako ju pa iz vode vzamemo, se nam kmali pokaže razloček. Tako, ako bi bil Job le takrat Boga hvalil, ko je zdravje vžival in imel bogastva obilno, bi ne bil vreden, da bi se nam v zgled svetosti priporočal. Le ker je tudi v največi revščini in celo pri zgubi svojega zdravja vedno z enako zvestobo Boga ljubil, je vreden, da nam je zgled doveršene kreposti in poterpežljivosti. Ako bi bil sv. Peter le takrat Kristusa ljubil, ko ga je spremenjenega videl na Taborski gori, bi službe apostoljstva ne bil vreden. Ali, ker ga je ljubil tudi v preganjanji, v ječi, v železji in pod šibami, ljubil ga je v smerti na križu, ga je Kristus zavoljo te posebne ljubezni za poglavarja postavil in nanj zidal svojo cerkev.

Iz tega vam je očitno, kaj pomenjajo prazni izgovori nekterih, ki svoje grehe radi na druge zvrčajo, rekoč: Saj se nisem imel navado prepirati, jeziti in kleti; sedaj pa, kar imam takega pa takega soseda, ker imam takega moža, ali tako ženo, takega posla, saj ne morem drugače! Toda, ljubi moj! takrat miroljuben biti, kedar se nimaš z nobenim prepirati, mislim, da ni posebna umetnost, ne kakošna posebna čednost. Takrat Bogu obljube delati in ga hvaliti, kedar ti daje, je lahko, toraj brez posebnega zasluženja. Tak z Davidom pravi: „V svoji obilnosti sem rekel: Ne bom omahnil vekomaj.“ (ps. 29, 7.) Ali ta sklep je David storil „v obilnosti“, takrat, ko ga je Gospod blagoslovljal. Kmalu potem pa že drugače govori, rekoč: „Svoje obličje si obernil od mene, in bil sem zbezan.“ (29, 8.) Ako imaš toraj pravo ljubezen do Boga, ne bode ne žena, ne sosed, ne posel, ne otrok, ne tvoje lastne skušnjave zamogle, zoper božje zapovedi ravnati, da, ravno v tacihi bojih bo tvoja ljubezen na meči in rasti pridobila. In kako se bo to zgodilo? Uči se od Kristusa!

Ko je pri zadnji večerji aposteljnem pravil od svojega terpljenja in od svoje smerti, so se bili aposteljni tega silno prestrašili. In kdo bi se tudi po pravici ne bil? Kaj pa je Kristus na to storil? Z veselim obrazom pristavi besede: „Da svet spozna, da ljubim Očeta. — Vstanite, pojdimo od tod!“ (Jan. 14, 31.) to je, da bodo videli, da Očeta črez vse, in tudi, še bolj, kakor sebe, ljubim, pojdimo s serčnostjo in z veseljem britkemu terpljenju naproti! In potem je šel z njimi črez potok Cedron na Oljsko goro, kjer se je njegovo terpljenje pričelo.

Poglej torej, ljubi moj, kako se ti je vesti, če te Bog s katero si bodi nadlogo obišče! Ne daj se od nje premagati, temuč dajaj si serčnost z besedami: „Da svet spozna, da ljubim Očeta — piti hočem kelih britkega žolca! saj je prava ljubezen močnejša, kakor smert.

Tako junaško serčnost vidimo nad vsemi svetniki božjimi, in jo zlasti občudovati zamoremo nad sv. Petrom in Pavljom, da berite njuno življenje od konca do kraja, in prepričali se bote, da sta mraz in vročina, žejo in lakoto, zaničevanje in preganjanje, pomanjkanje, tepenje, zasramovanje, železje in ječo morala preterpeti. Za tega voljo pa sta v gorečnosti in ljubezni do Boga le še večja prihajala, dokler sta svojemu apostolskemu trudu in terpljenju pod cesarjem Neronom s častitljivo smertjo mučeništva krono postavila.

Sklep.

Tako, kristjan, se ti je vselej v nadlogah s serčnostjo oborožiti, in rajši življenje, kakor pa Boga zgubiti. Zato, kedar te Gospod tepe, poljubi šibo, in misli si: Od Boga mi je poslana v skušnjo,

če ga resnično ljubim. In blagor ti, ako boš s Petrom na njegovo vprašanje odgovoriti zamogel: Gospod, ti veš da te ljubim. To ti spričujejo moje dela, to moje voljno terpljenje. Amen.

God sv. Urha; tudi pridiga za primiciji.

(Katoliški duhovniki.)

„Boj se Gospoda iz vse svoje duše, in njegove duhovne v časti imej!“
(Sirah. 7, 31.)

V v o d.

Danes obhajamo spomin sv. Urha škofa, patrona naše Stronjske cerkve. Sv. Urh pa, kakor vam je bilo že večkrat povedano, bil je duhovnik in pozneje škof. Bog sam je bil tega sv. škofa na svetilnik postavil, da zasveti luč njegovih evangeljskih nauk ne samo po nemških deželah, ampak tudi po naši mili slovenski domovini.

Bog pošilja po svoji neskončni milosti pa tudi nam duhovnikov, svojih namestnikov, da nam po zgledu sv. Urha pot v nebesa kažejo. Zato vam bom pa tudi v življenju sv. Urha danes pokazal:

I. Kdo so duhovniki, in

II. Kaj smo duhovnikom dolžni.

Ko vam pa danes od duhovskega stanu govorim, „me pa Bog varuj, da bi se drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa“ (Galač. 6, 14.); ti pa patron naš, preljubi sveti Urh! sprosi nam od Boga razsvitljenje, naj bi prav spoznali: Kdo so naši dušni pastirji, in kaj nas učijo besede sv. Duha: „Boj se Gospoda iz vse svoje duše, in njegove duhovnike v časti imej.“

R a z l a g a.

I. Kdo smo katoliški duhovniki?

Na to vprašanje nam odgovarja sv. apostelj Pavelj, rekoč: „Namesto Kristusa smo postavljeni.“ (II. Kor. 5, 20.) Kristus je prišel na svet, da bi nas k Bogu pripeljal; duhovniki pa so po besedah sv. Pavlja namestniki Kristusovi, torej je tudi naša sveta dolžnost vas vse k Bogu voditi. Pa kako? Iz življenja sv. Urha bote to spoznali.

1. Kakor hudourniki prilomastijo ob času sv. Urha divji Ogri

v bavarske rodovitne ravnine, ter obležejo in hudo stiskajo mesto Avgsburg, v katerem je imel sv. Urh svoj škofijski sedež. V tej veliki sili zapove sveti škof vse nedolžne otročiče v cerkev prinesiti in jih položiti na gola tla. Sv. Urh se verže na kolena, pomeša svoje solze in molitve z jokom nedolžnih otročičev, ter prosi Boga pomoči. In glej! Bog prizanese zavoljo nedolžnih otročičev in goreče molitve svetega škofa stiskanem mestu.

Po zgledu sv. Urha delajo duhovniki tudi z vašimi otročiči, ter jih že po zakramentu sv. kersta postavljajo pred obličje božje. „Pustite otročičem k meni priti in nikar jim ne branite!“ je nekdaj Kristus klical, „je otročiče objemal, in roke na nje pokladal in jih blagoslavljal“. (Mark. 10, 14—16.) Tudi katoljski duhovnik kliče k sebi vsako rojeno dete, da mu podeli sveti kerst in s svetim kerstom Jezusov blagoslov. O srečno dete po prejetem sv. kerstu! Zdaj nisi več otrok jeze in sovraštva božjega; temveč otrok božji si, sestra — brat Kristusov, tempelj sv. Duha, dedič nebeškega kraljestva!

Glej, moj kristjan! prvo veliko dobroto, ktero ti je duhovni oče skazal, da te je po zakramentu sv. kersta k Jezusu pripeljal.

2. Ko mešnik in škof je sv. Urh svoje verne prav lepo učil, grešne k pokori opominjal in žalostne je po svoji moči tolažil. Do revežev je bil posebno usmiljen, pa tudi v posvetnih rečeh je vedel cesarju in slehernemu dober svet dati.

Tudi katoljski duhovniki vam razlagajo božje resnice in vas učijo spolnovati sveto voljo božjo. Kristus sam jim je to zapovedal z besedami: „Idite in učite vse narode . . . Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.“ (Mat. 28, 19—20.)!

Duhovnik zapusti očeta in mater, domače ljudi in prijatlje, da slovo svojemu rojstnemu kraju, prime za sv. evangelje, in gre kamur ga božja roka pelje. On podučuje možke in ženske, mlade in stare, bogate in revne, visoke in nizke, pravične in grešnike, ker na ušesa mu donijo sv. Pavlja resne besede: „Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno; prepričuj, prosi, svari z vsem potrpljenjem in ukom.“ (II. Tim. 4, 2.).

Duhovnika sveta dolžnost je revežem pomagati in tolažiti žalostne, svojim farmanom z dobrim svetom tudi v posvetnih rečeh n. pr. pri volitvah na strani stati, vsaj vsak duhovnik je duhovni oče svojih farmanov, in stari možje še zdaj nagovarjajo svojega dušnega pastirja z besedo: „gospod oče!“ Očetu pa, kakor sami veste, ne more vse eno biti, ali se njegovim otrokom dobro godi, ali slabo; ali pridejo njegovi farani v roke poštenim ljudem, ali pa le takim, ki zgol svojega dobička iščejo in lastne svoje časti.

3. Ludolf, sin mogočnega cesarja Otona I. se spunta zoper svojega očeta; sv. Urh pa si je močno prizadeval puntarskega sina spet na pravi pot pripeljati in z razžaljenim očetom zopet sprijazniti.

Zoper Boga se spunta sleherni grešnik, vsaka grešnica; meš-

nik, ko namestnik božji si pa mora mnogo prizadevati, grešnika na pravi pot pokore pripraviti, in ga po zakramentu sv. pokore z nebeskim Očetom spet pomiriti. Dolžnost grešnike k Bogu voditi in jim v božjem imenu grehe odpuščati, to dolžnost in oblast je sam Jezus duhovnikom izročil z besedami: „Kterim bote grehe odpuščali, so jim odpuščeni, in kterim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ (Jan. 20, 23.) O velika, o visoka oblast! Oblast grehe odpuščati je tako velika in vzvišena, da je Kristus ni izročil kakošnemu svetniku, ki ni mešnik, tudi nobenemu angelju ne, ja še celo svoji najsvetejši materi ne; ampak le samo duhovnikom, svojim namestnikom na zemlji; kakor tudi cesar svoje najvišje oblasti ne izročuje svojim najljubšim prijateljem, ne svoji materi, ampak le svojim posebno izvoljenim namestnikom. Naj bi zamogel kdo mertve k življenju zaklicati, bila bi to čudna moč; ali še večja je moč v zakramentu sv. pokore spokornikom grehe odpuščati. Ni je pred Bogom večje moči, ne v nebesih, ne na zemlji. In te moči nimajo svetniki, nimajo angelji; ampak umerljivi duhovniki, ki so grehom in človeškim slabostim podverženi, kakor vi! O nevsahljivi studenec milosti božje!

4. Ko so divji Madjari mesto Avgsburg spet hudo stiskali, pokrepča sv. Urh svoje mestjane s svetim rešnjim Telesom, jih k serčnosti in k zaupanju na Boga spodbada, in jih sedé na konju s štolo krog sebe v boj spremlja. Kjer je bila najhujša nevarnost, ondi je bil tudi sveti škof.

Da se tudi mi srečno vojskujemo za Boga in za sv. nebesa, in da ne opešamo na težavnem potu, daje nam Jezus. v zakramentu sv. rešnjega Telesa za živež svoje lastno meso in za pijačo svojo lastno kri. In ravno mešniki so tisti božji poslanci, ki nas kličejo k veliki večerji, ktero je Jezus pripravil za vse čase in za vse narode. Mešniki še zdaj spreminjajo pri vsaki sv. meši kruh in vino v pravo meso in pravo kri Jezusa Kristusa. In to je še večja oblast ko grehe odpuščati. V oblasti grehe odpuščati, je mešnik s Kristusom enak; v oblasti, sveto večerjo ponavljati pa se je Kristus podvergel mešnikovi oblasti tako, da mešnika uboga in pride na njegovo besedo prebivat v podobo kruha in vina. Kakor se je nekdaž na zemlji podvergel svoji materi in sv. Jožefu, tako se podverže v zakramentu sv. rešnjega Telesa tudi katoliškemu duhovniku.

5. Sv. Urh je vedno molil za svoje verne in zanje opravljal daritev sv. meše. In večja je bila sila, bolj goreča je bila tudi molitev svetega škofa.

Tudi vaši dušni pastirji molijo in darujejo za vas, za vse, za žive in mertve. Kakor Kristus za svoje aposteljne molijo tudi duhovniki za vas: „Sveti Oče! ohrani jih v svojem imenu, ktere si mi dal.“ (Jan. 17, 11.) Dolžnost duhovnikov je moliti, naj bi vas Bog blagoslovil sleherne nesreče na duši in na telesu. Duhovniki

dobro vejo, da so tudi oni Adamovi otroci, in kakor taki tudi človeškim slabostim podverženi, vsaj pri mešnikovem posvečevanju niso slekli grešnega človeka z mesom in kervjo; in ker se svojih slabosti dobro zavejo, zato pa moli pri sv. meši, naj poravna in dostavi nekervava in presveta daritev, katero opravljajo, vse to, kar se pri njih pomanjkljivega nahaja. Ravno mešnik ima največ vzroka zdihovati: „Oče, sveti Oče! prizanesi mi, — prizanesi mojim farmanom. Ne glejte na moje grehe, — na moje človeške slabosti; ampak glej na telo in kri svojega božjega Sina, ki se daruje pri sv. meši, katero opravljam, se daruje za nas vse, za pravične in grešnike, za žive in mrtve!

(Konec prihodnjič.)

Družba sv. Mohora.

Tako razveselivne novice, kot danes, še nismo nikoli o družbi sv. Mohora poročali. Ko se je l. 1875 oglasilo 26.336 udov in leta 1876 celo 26.815 družbenikov prešinila je vse rodoljube neizrekljiva radost in tujci so nad tako ogromnim številom kar stermeli. Sploh pa se je mislilo, govorilo in pisalo: sedaj je družba dospela do verhunca svojega razvitka, svojega napredka. In res se je leta 1877 število udov skerčilo na 25.863 in leta 1878 na 24.412 družbenikov. Dasiravno se je leta 1879 pomnožilo zopet na 25.333, leta 1880 pa na 25.430 in leta 1881 na 25.084 udov, zmanjšalo se je lani za 610 udov, tako, da je bilo l. 1882 vpisanih 527 dosmertnih in 23.947 letnih, vkup: 24.474 družbenikov. Letošnja nabera je sklenjena, prosep družbe pa tako sijajen, tako velikansk, da presega vse naše nade, vse naše upanje! Kajti **črez 28.000 udov** je letos družbi pristopilo, tedaj okoli štiri tisoč več kot lani. Toliko jih dosedaj še nijedno leto ni bilo vpisanih. Imenik se sedaj sestavlja, konečno uredjen je za Goriško nadškofijo, za Kerško in Lavantinsko škofijo. V prvi se je število pomnožilo za **1085** udov in Goriška nadškofija šteje letos 3883 družbenikov; tudi na Koroškem jih je za **210** več in Kerška škofija ima letos 2608 udov družbe sv. Mohora; v Lavantinski škofiji pa ni je dekanije, da ne bi štela več udov, kakor lani. Na novo je vpisanih **1148** in samo Lavantinska škofija šteje **9125** družbenikov. Kakor hitro bode imenik Ljubljanske, Tržaško-Koperske, Sekovske škofije in drugih konečno uredjen, bomo natanjko naznanili tudi število dotičnih udov. Toliko je gotovo, da je družba tudi v teh škofijah letos veselo napredovala, ker je število udov za pol drugi tisuč v njih narastlo. In kdo je največ pripomogel k tako nepričakovanemu in tako velikanskemu razvitku naše družbe?

Upisovanjske pole pričajo, da veliko novih udov je privabila obče pohvaljena Volčičeva knjiga: „Življenje Marijino“, druge zopet je kar „vlekla“ težko pričakovana cerkvena pesmarica in mo-

litvena knjiga: „Cecilija“, in zaželjena: „Cerkvena zgodovina.“ Vendar kaj pomagajo najboljše in najmikavnejše knjige, ako jih nihče priprostemu ljudstvu in narodu ne priporočuje! To pa so ravno letos s posebno skerbjo in s pravim navdušenjem storili gg. poverjeniki, farni predstojniki in družbini prijatelji po vseh slovenskih pokrajinah. Jim gre prva in največa zasluga, tedaj tudi vsa hvala in zahvala, za sijajni napredek, katerega je družba letos doživela. Posebna hvala in zahvala gre pa tudi našim domačim listom in časopisom, ki so vsi brez izjeme ob vsakej priložnosti družbo sv. Mohora priporočevali in narod spodbujali k pristopu. Odbor spodbuja le svojo dolžnost, da vsem rodoljubom, ki so njegovo prizadevanje tako požertovalno, tako neutrudljivo in vstrajno podpirali, izreka očitno in najkipekjšo zahvalo.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Cojer Jože, župnik v Wolfsbergu, je imenovan za dekana in kn. škof. konsistorijskega svetovalca. Č. g. Hausberger Jože, fajm. v Rojah, je dobil faro v Šmarji; č. g. Čare Jože, gre iz spodnjega Dravbrega kot farni oskerbnik v Roje. Farni oskerbnik v Št. Danijelu na Zili, č. g. Klemenčič Anton je prestavljen v Šmohor in č. g. provizor v Dropoljah, Jandl Janez, gre na njegovo mesto v Št. Danijel. Č. g. Sladeček Karl se je fari pri sv. Kervi odpovedal in faro bodo oskerbovali sosedni duhovniki v Zagorici, kamur pride novoposvečeni g. Roch Franc za družega kaplana. — Umerla sta čč. gg. dekana dr. Jernej Levičnik v Šmohoru in Jakobič Jan. v Kapli pri Dravi. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Preč. gosp. Valussi Evg. prošt, je izvoljen kap. gen. vikarij s. v.; č. g. Menagazzi Frid. je postal župnik v Škodovači; č. g. Jug Iv. vikarij v Temnici; č. g. Ferfolja Jos. vikarij v Gabrijah (Mernee); č. g. Gerbec Iv. duh. pomočnik v Lučniku; č. g. Gabrijevčič Jos., kr. bogoslovja začasno vodjo v semenišču; č. g. Jordan And. začasno špiritual v semenišču; č. g. Mighetti Karol. penz. vikarij podvodja in gosp. v semenišču; č. g. Žnidarčič And. ml. duh. pomočnik v Biljah; č. g. Sedej Fr. dr. bogoslovja suplent učenja stare zaveze; č. g. Šober Iv. pom. katehet na c. kr. vadnici je penzioniran, namest njega prevzame začasno kateketiko č. g. Centazzo Angelj. č. g. Kranjec Ant. je prestopil v teržaško škofijo. — Umerli so čč. gg. Pečenko Fr. vikarij v Gabrijah; Pahor And. vikarij v Ročinu, Visintin Fr., župn. v Medeji in br. Baltazar Fr. Melhior franč.

Lavantinska škofija. Prestavljeni so gg. kaplani: Jurkovič v Šmartno pri Sl. Gradcu; pl. Pol v Ljutomer, Frece na Ponikvo. Za župnika pri sv. Jurji na južni železnici je prezentiran č. g. Toporišič J., župnik pri sv. Lorencu.